ČÍSLO 2 | II. ROČNÍK
FEBRUÁR 2018

MAGAZÍN

NA CESTE

ZIMNÁ OLYMPIÁDA

Slováci snívajú o medaile

EMMA Drobná

Hanblivá SuperStar

UNIKÁTNE KOSTOLY

Ktorý z nich je najväčší, najvyšší, najstarší či najmenší?

EUROVEA

MAGAZÍN NA CESTE

VYDAVATEĽ
NIVEL PLUS s.r.o.

ŠÉFREDAKTOR
Roman SLUŠNÝ
e-mail: sefredaktor@m-naceste.sk
tel.: +421 949 555 999

PROJEKTOVÁ MANAŽÉRKA
Katarína HERŽOVÁ
e-mail: projekty@m-naceste.sk

GRAFICKÝ DIZAJN/ÚPRAVA
Matúš HUSÁR

JAZYKOVÁ KOREKTÚRA
Nikola ČUKANOVÁ

ZÁSTUPCA RIADITEĽA PRE INZERCIU
Jozef ŠPAČEK
e-mail: reklama@m-naceste.sk
tel.: +421 911 668 469

ADRESA REDAKCIE
Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava
tel.: +421 2 628 01 182

Vydanie: Február 2018 **Ročník:** II. **Číslo:** 2
Periodicita vydávania: mesačník
Evidenčné číslo: EV 5524/17
ISSN: 2585-7053
Sídlo vydavateľa: Ivanská cesta 2D 821 04 Bratislava **IČO:** 35712058
Tlač: Neografia, a.s., Martin

EDITORIÁL

MILÍ ČITATELIA,

je tu február, teda najkratší mesiac v roku, ktorého príchod netrpezlivo očakávali najmä športoví fanúšikovia. V dňoch od 9. až do 25.2.2018 sa v juhokórejskom Pjongčangu konajú Zimné olympijské hry, na ktorých nechýba ani slovenská výprava. Najväčšie nádeje sme pochopiteľne vkladali do biatlonistky Nasti Kuzminovej či slalomárky Peti Vlhovej, ktoré sa v tejto sezóne ukazovali byť v dobrej forme, kým napríklad hokejistom po zverejnení nominácie verejnosť až tak veľmi neverila. Medailovým ambíciám slovenských športovcov na olympiáde je venovaná aj naša téma.
V tomto vydaní vám ďalej ukážeme unikátne slovenské kostoly, nájdete v ňom reportáž o Čertovici, informácie o nakrúcaní pokračovania kultového filmového muzikálu Mamma Mia, rozhovor s mladou speváčkou Emmou Drobnou, ale predstavíme vám aj florbalovú kráľovnú Luciu Košturiakovú. Nezabudli sme ani na nadchádzajúce fašiangy, takže vám budú asi tiecť slinky pri receptoch tradičných slovenských dobrôt, ktoré zvykneme pripravovať a konzumovať práve v tomto ročnom období. Cestopisom z Dubaja možno navnadíme všetkých tých, ktorí o rozprávkovej dovolenke buď snívajú alebo sa na ňu chystajú. V Spojených arabských emirátoch sa dá na vlastné oči vidieť najvyššia budova na svete, ale aj také úkazy, akým je napríklad stádo tiav, ktoré parkujú pri ceste v hlavnom meste hneď vedľa pozláteného Bentley. Milovníkov áut poteší článok o novom modeli Tesla Roadster a jednu dvojstranu sme opäť vyčlenili deťom, na ktoré čaká niekoľko zábavných úloh. Teda za predpokladu, že im náš magazín aspoň na chvíľku požičiate...

Roman Slušný

Bezplatne distribuovaný magazín do rýchlikov v rámci Slovenska.

Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Kopírovanie alebo rozširovanie celku a akejkoľvek časti magazínu v slovenskom alebo inom jazyku bez písomného súhlasu vydavateľa je zakázané.

PR reklama je graficky vyznačená.

Foto na titulnej strane: Katolícky chrám Nanebovzatia Panny Márie v Spišskej Novej Vsi má vežu vysokú 87 metrov, takže spolu s katedrálou svätého Martina v Bratislave ide o najvyšší kostol na Slovensku.
Foto: Shutterstock
(Autor: Dragunoff)
Foto na tretej strane: Mikulášska jazda pod Vysokými Tatrami v špeciálnom vlaku vybavenom rušňom aj lokomotívou.
Foto: Martin Malučký

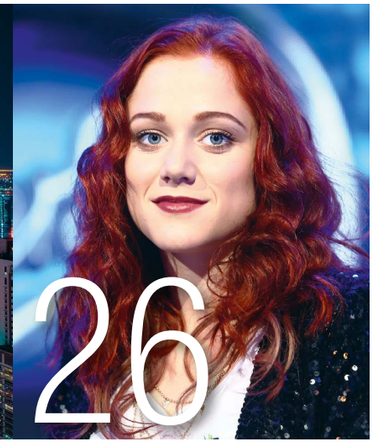

PO SLOVENSKU

10 NA ČERTOVEJ SVADBE

Čertovica nie je len najobávanejší horský priechod, ale tiež oáza pohodovej zimnej dovolenky. Kedysi v nej žili len baníci a drevorubači.

TÉMA

14 STANÚ SA Z POVOLANÝCH VYVOLENÍ?

V juhokórejskom Pjongčangu sa v dňoch 9. až 25. februára uskutočnia Zimné olympijské hry. Zo Slovenska tam odcestovala početná športová výprava. Najväčšie nádeje fanúšikovia vkladali do biatlonistky Anastázie Kuzminovej a slalomárky Petry Vlhovej, kým napríklad hokejistom príliš neverili.

ZA KULTÚROU

18 V LETE PRÍDE DO KÍN MAMMA MIA 2

Presne po desiatich rokoch nakrútila spoločnosť Universal Pictures pokračovanie úspešného filmového muzikálu Mamma mia z roku 2008 plného hereckých hviezd a pesničiek legendárnej švédskej skupiny ABBA.

ŠPORT

20 FLORBALOVÁ KRÁĽOVNÁ

Lucia Košturiaková bola kapitánkou družstva Slovenska ne MS vo florbale žien, ktoré sa konali koncom minulého roku v Bratislave. Naše dievčatá na svetovom šampionáte skončili piate, ale napriek tomu sa 27-ročná hráčka pôsobiaca v českej lige rozhodla v reprezentácii skončiť. Prečo?

ZDRAVIE

24 KOLENO ZACHRÁNI UMELÝ MENISKUS

Poškodzovaniu kolena prípadne výmene celého kĺbu môže predísť novinka, ktorá sa realizuje už aj na Slovensku. Stačí nahradiť poškodený meniskus, prípadne jeho časť umelým. Prvý takýto zákrok urobili lekári Nemocnice Košice - Šaca.

Najvzácnejšie SLOVENSKÉ KOSTOLY

Slovensko sa môže popýšiť mnohými krásnymi hodnotnými architektonickými pamiatkami, medzi ktorými zastávajú čestné miesto kostoly. Košický Dóm sv. Alžbety je najväčším kostolom, naopak, najmenším je Kostol sv. Vendelína v Patinciach. Najvyššie položeným je zasa Kostol sv. Anny v Tatranskej Javorine, ktorý sa nachádza v nadmorskej výške 1030 metrov. Z viac ako tisícky slovenských kostolov sme vybrali zopár najznámejších.

Autor: Róbert DAVID, **Foto:** Archív autora, shutterstock

SPIŠSKÉ PERLY

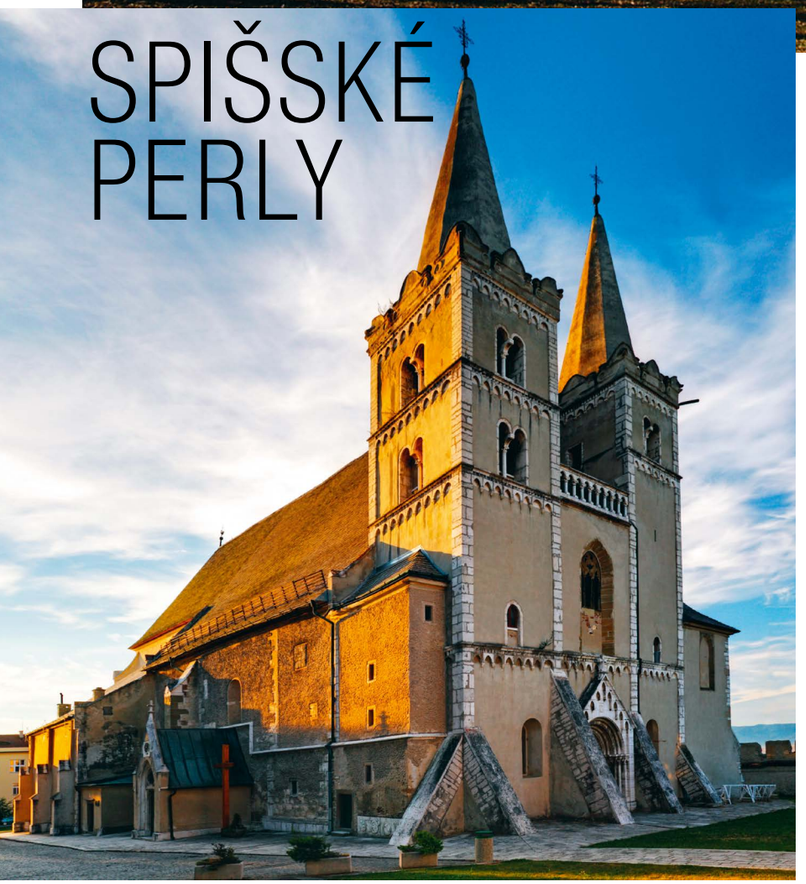

Najkrajšou katedrálou Spiša je určite Katedrála svätého Martina v Spišskej Kapitule. Dve obrovské veže týčiace sa dohora lákajú stovky návštevníkov bez ohľadu na vierovyznanie. V roku 1993 bola zapísaná do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO ako súčasť súboru Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia. Pôvodná katedrála bola výrazne odlišná od tej súčasnej z dôvodov opakovaných prestavieb, narúšania vojskom a všeobecne nevhodných podmienok. V roku 1241 ju postihlo vypálenie nájazdom Tatárov. Prebehla rekonštrukcia a rozšírenie o ďalšie dve kaplnky. Ďalšie úpravy v podobe rozšírenia západného chóra boli však poslednými výraznými zásahmi. Počas archeologického výskumu v roku 2006 až 2007 sa objavili pod základmi hrobové miesta a tiež materiály objasňujúce pôvodnú podobizeň stavby. Aj samotná Spišská Nová Ves má svoju dominantu, ktorou je kostol Nanebovzatia Panny Márie. Jeho veža s výškou 87 metrov je považovaná za najvyššiu na Slovensku a nachádza sa na nej až sedem hodinových ciferníkov. Veľa turistov je ochotných vyšliapať všetkých 155 schodov, aby sa dostalo do výšky 55 metrov, odkiaľ je z balkóna nádherný výhľad nielen na mesto, ale aj jeho široké okolie. Vo veži sa nachádza až pätica obrovských kostolných zvonov, ktoré môžu návštevníci cestou obdivovať.

MALÝ, ALE NÁŠ!

Ikonou Nitry a zároveň starej známej 50-korunovej bankovky nie je nič iné ako drobný Dražovský kostolík, ktorý sa pre svoju polohu na upätí kopca vyníma do poriadnej diaľky. V 19. storočí mal byť kompletne zbúraný kvôli ťažbe kameňa, avšak protesty miestnych obyvateľov tomu zabránili. Ku kostolíku sa viaže aj legenda, ktorá sa rozprávala medzi ľuďmi z Dražoviec. Vraj v jeden deň, keď kostolník upratoval kostol, zrazu ho osvetlila veľká žiara. Keď sa pozrel na miesto oltára, uvidel tam Pannu Máriu, držiacu dieťatko. Tieto zjavenia sa stále opakovali a dedinčania si to nevedeli vysvetliť. Až raz jeden pastier, ktorý v okolí kostola pásol svoje stádo, začul zvláštnu hudbu vychádzať z kostolíka. Keď k nemu dobehol a nazrel dovnútra, uvidel tam postavu Panny Márie ako smutne ukazuje na ošarpané steny s opadanou omietkou a polorozpadnutú strechu. Dedinčania si v tom zhrozene uvedomili, že kostolík nechali schátrať. Okamžite začali s opravami a od zrekonštruovania sa oň pravidelne starajú.

KORUNOVAČNÝ DÓM

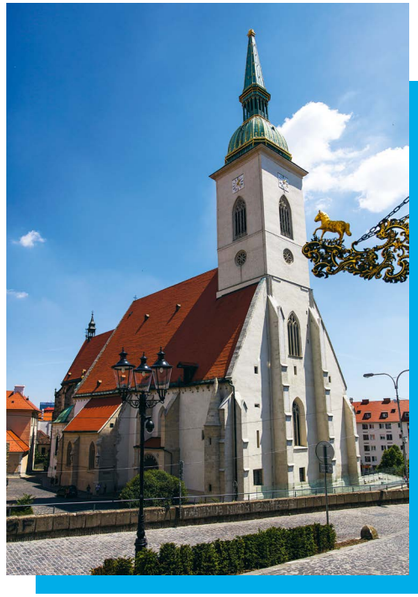

Najslávnejší je podľa všetkého bratislavský Dóm sv. Martina. Je nepochybne najzachovalejším a najväčším gotickým kostolom v Bratislave. Vďaka svojej veľkosti už po staročia dominuje panoráme mesta a patrí k najnavštevovanejším historickým pamiatkam. Bývalý korunovačný chrám navštívili významné osobnosti, v roku 1835 tu Ludwig van Beethoven uviedol svoje dielo Missa solemnis a v roku 1884 tu dirigoval Franz Liszt svoju Uhorskú korunovačnú omšu. Najslávnejším obdobím v dejinách Katedrály svätého Martina boli korunovácie, obdobie ohraničené rokmi 1563 – 1830, kedy bol korunovačným chrámom Uhorského kráľovstva. Konalo sa tu 19 korunovácií. Bolo tu korunovaných 11 kráľov, vrátane Márie Terézie a 8 kráľovských manželiek. Na vrchole veže Dómu je kópia svätoštefanskej koruny, symbolizujúcej význam korunovačného chrámu. Hovorí sa, že na podušku, na ktorej je koruna položená, by sa zmestil malý osobný automobil. V katakombách katedrály sú pochovaní významní šľachtici, cirkevní hodnostári a umelci.

KOŠICKÝ KOLOS

Keď sa niekde hovorí alebo píše o najkrajších slovenských kostoloch, nie je možné nespomenúť Dóm svätej Alžbety v Košiciach. Ide totiž o najväčšiu sakrálnu pamiatku našej krajiny a zároveň najvýchodnejšiu gotickú katedrálu v Európe. Má plochu až neuveriteľných 1200 metrov štvorcových a naraz pojme viac ako päť tisíc ľudí! Dokončená bola v roku 1508 a za národnú kultúrnu pamiatku ju vyhlásili v roku 1970. Dodnes nevieme, kto bol autorom plánov, kto kostol staval, ani kto vyhotovil hlavný oltár. Po autoroch zostali len vysekané značky v kameňoch a symboly na obrazoch, ktoré ešte len čakajú na svoje vysvetlenie. Starí majstri boli aj veľkí vtipkári a svojimi dielami si vybavovali rôzne účty. Jeden z chrličov na odvod dažďovej vody nad západným portálom má podobu škaredej ženy. Vraví sa, že majster mal ženu korheľku a raz sa vraj tak opila, že ju našli spadnutú v jarku. On sa jej pomstil tak, že ju ako chrlič zasadil medzi draky a ostatné zvieracie potvory...

LEVOČSKÉ DEDIČSTVO

Jeden z najväčších gotických chrámov na území Slovenskej republiky, Bazilika svätého Jakuba, slúži ako svätyňa už neuveriteľných 700 rokov. Chrám v Levoči má bohatú históriu a je klenotnicou mnohých umeleckých pamiatok. Rímskokatolícky farský kostol sv. Jakuba patrí k najvýznamnejším pamiatkam sakrálneho umenia na Slovensku. Bazilika aj jej interiérové vybavenie je národnou kultúrnou pamiatkou od roku 1965. Najobdivovanejší je hlavný oltár, ktorý je súčasne najvyšším gotickým oltárom na svete a jeho autorom je známy neskoro gotický rezbár Majster Pavol z Levoče. Oltár meria 18 metrov a 62 centimetrov. Okrem gotického oltára je národnou pamiatkou aj dielo Jána Szilassyho - monštrancie, kalichy a iné bohoslužobné predmety vyzdobené emailovým a tepaným dekorom, vykladané drahokamami a českými granátmi z druhej polovice 18. storočia. Toto dielo bolo vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku roku 1992.

BANSKÉ UMENIE

Veľmi dômyselná sieť drobných sakrálnych stavieb zakončená samotnou Kalváriou na vrcholku kopca Scharfenberg v Banskej Štiavnici robí perfektný dojem už od roku 1751. Podľa písomných materiálov na výstavbu prispievali štiavnické rodiny a ťažiari, pričom vyzbierali takmer tridsať tisíc zlatých. Na opačnej strane kopca sa nachádza kaplnka so symbolickým názvom Boží hrob. Po jeho stranách nájdete ďalších 14 kaplniek, 7 znázorňuje utrpenie Kristovo a ďalších sedem bolesť Panny Márie. Výnimočnosť kalvárie spolu s citlivým zasadením do krajiny a nádherným výhľadom z nej robia jednu z najnavštevovanejších atrakcií. V roku 2007 bola zaradená na Zoznam stovky najohrozenejších pamiatok sveta, v roku 2008 sa z iniciatívy dobrovoľníkov začala jej generálna rekonštrukcia.

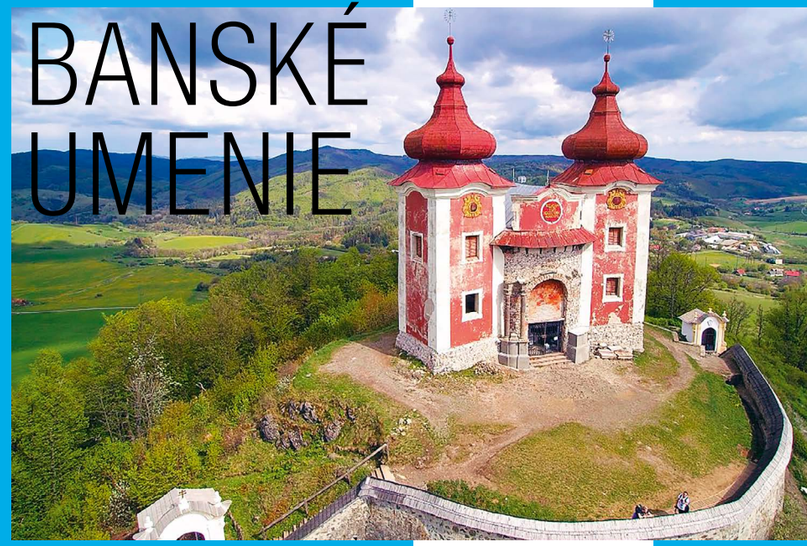

Na čertovej SVADBE

Vyšná Boca pod Čertovicou je v údolí turisticky najpríťažlivejšia. Môžete sa v nej lyžovať, sánkovať alebo len prechádzať krásnou zimnou krajinou.

Banícke časy sú minulosťou...

Čertovica nie je len najobávanejší horský priechod na Slovensku, ale tiež oáza pohodovej zimnej dovolenky. Kedysi v nej žili len baníci a drevorubači.

Autor: Ondrej DOBROTA, **Foto:** od

Liptov je doslova posiaty množstvom horských údolí, ktoré lákajú turistov. Tým, ktoré v ich predstavách súčasne vyvoláva des, je Bocká dolina v Nízkych Tatrách. Sedlo na jej konci sa volá Čertovica. Leží na úrovni takmer tisíc tristo metrov nad morom a je najvyššie položeným cestným horským priechodom v strednej Európe. Meno priesmyku, ktorý v dopravných správach v zime straší šoférov, dali povesti o mátohách i nečakané zmeny počasia. Obvyklé sú tu niekoľkometrové záveje a najmä krutý vietor. Ten tu vraj občas fúka takou silou, akoby sa v okolitých horách čerti ženili.

Ani strašidelné príbehy a nevľúdne životné podmienky však ľuďom nezabránili v prekonávaní horského hrebeňa a v osídľovaní odľahlej horskej oblasti. Do Bockej doliny, ktorou vedie cesta na Čertovicu, kupci z Liptova, Spiša i Zamaguria, ➤

Pýtate sa, čím sa Nižná Boca preslávila? V polovici šestnásteho storočia v nej za jediný rok vyťažili šesťdesiat kilogramov zlata. Okamžite sa o nej hovorilo ako o novej Banskej Štiavnici.

kráčali od Malužinej. Zo všetkých obcí v kotline je najmladšia a jej názov odráža miesto, kde sa nachádza: Malá úžina. A hoci dnes ňou väčšina turistov len prefrčí, kedysi tu stála huta na železo, neskôr na meď a napokon na sklo. Čaše, vázy a poháre odtiaľto putovali do celého Uhorska.

NOVÁ BANSKÁ ŠTIAVNICA

Malužiná bola priemyselnou pýchou kraja. Ako vôbec prvá na Liptove si svietila elektrikou, viedla ňou železničná úzkokoľajka, v doline za dedinou je stále viditeľný tajch. Dnes najviditeľnejšou pamiatkou v obci ostáva vozáreň s hostincom, v ktorej pred i po zdolaní Čertovice naberali sily furmani aj ich kone. Susedná Nižná Boca je učupená v rokline, nad ktorou je nová rozhľadňa. Uličky medzi malebnými drevenicami pod ňou kedysi nadchli fotografa Karola Kállaya, dnes ich skrášľuje neuveriteľné množstvo drevených sôch. Pýtate sa, čím sa Nižná Boca preslávila? V polovici šestnásteho storočia v nej za jediný rok vyťažili šesťdesiat kilogramov zlata. Okamžite sa o nej hovorilo ako o novej Banskej Štiavnici, meste, ktoré v tom čase patrilo k najbohatším na svete! Hoci tieto predpovede sa nenaplnili, v okolí Nižnej Boce je dodnes vyše sto štôlní a háld. A k tomu nespočetné množstvo kutacích rýh a jám, prepadlísk a banských ciest. Jedna z nich vedie popri horskej riave do najvyššej časti doliny, Vyšnej Boce.

ZO SORBONY NA BOCU

Malá, pôvodne banícka obec s asi stovkou stálych obyvateľov, je v regióne turisticky najpríťažlivejšia. Jej minulosť pripomína reťazová zástavba s veľkými baníckymi domami s pavlačami. V jednom z nich je dnes múzeum, v iných hotely, penzióny a rekreačné chaty. Dominantou dediny ostáva evanjelický kostol, ktorý až do roku 1939 nemal vežu. Pôsobil v ňom aj jeden z najväčších slovenských vzdelancov, evanjelický farár Ján Lajčiak.

Muž, ktorý sa vraj viac hodil za gazdu ako farára, hovoril nielen po slovensky, maďarsky, nemecky či taliansky. Vedel aj po hebrejsky, asýrsky, staroperzsky a čínsky. Do Vyšnej Boce prišiel z parížskej Sorbony, ako inak, za trest. Jeho vyvolená s ním do odľahlého kúta Slovenska ísť odmieta. Žije sám, okrem kázní sedliači, včelárí a kupčí s dobytkom! Hneď za Lajčiakovým chrámom je prameň s pitnou vodou aj vchod do banskej štôlne. Raritou doliny sú lúčne maštale, v ktorých mali pastieri po celý rok ustajnený dobytok.

A ČO DNES?

Časy sa menia. Z dediny dnes nevidno na pastviská, ale na Bačovu roveň, kde je zjazdovka dlhá tisíc tristo metrov, tiež vlek pre začiatočníkov. Na svahu je bufet, naobedovať za ľudové ceny sa tiež môžete aj v susednom hoteli. Na recepcii si môžete objednať inštruktora lyžovania aj výstroj. Ďalšie dve lyžiarske strediská a hotely sú priamo na Čertovici. Dávajte si však pozor, občas tu fúka taký vietor, že vás z nej môže odfúknuť...

Horské osady dnes žijú najmä z turistiky, inak sa postupne vyľudňujú…

Dolinou a jej okolím vedie viacero bežeckých trati a okruhov. Z mnohých sa vám obec ukáže ako na dlani.

Údolie je plné malebných dreveničiek a drevených sôch.

Bačova roveň, široká zjazdovka, na ktorej sa vybláznia začiatočníci aj skúsenejší lyžiari.

Stanú sa z povolaných vyvolení?

V juhokórejskom Pjongčangu sa v dňoch 9. – 25. februára uskutočnia XXIII. zimné olympijské hry (ZOH). Kým pred štyrmi rokmi v ruskom Soči našu krajinu reprezentovalo 63 športovcov v deviatich disciplínach, tak v Kórei ich bude o čosi menej. Verejnosť však verí v zisk medaily najmä v prípade biatlonistky Nasti Kuzminovej či slalomárky Petry Vlhovej, kým napríklad od hokejistov žiaden zázrak nečaká…

Autor: as **Foto:** archív autora, SZĽH, shutterstock

Samostatné Slovensko sa zúčastňuje zimných olympijských hier od roku 1994, kedy sa prvýkrát predstavilo na ZOH v nórskom Lillehameri. Odvtedy sa až do tohtoročnej olympiády uskutočnilo ďalších päť zimných podujatí pod piatimi kruhmi (Nagano 1998, Salt Lake City 2002, Turín 2006, Vancouver 2010 a Soči 2014), na ktorých slovenskí športovci získali dve zlaté, dve strieborné a jednu bronzovú medailu.

O historicky prvý cenný kov sa pred dvanástimi rokmi v Turíne postaral snoubordista Radoslav Židek, ktorý v snoubordkrose obsadil 2. priečku a bolo to pre celé Slovensko obrovské prekvapenie. Medailovo najbohatšie zo slovenského pohľadu boli ZOH v kanadskom Vancouvri v roku 2010, kde naturalizovaná Slovenka Anastasia Kuzminová získala zlato v biatlonovom šprinte na 7,5 km, ku ktorému o tri dni neskôr pridala aj striebro zo stíhacích pretekov na 10 kilometrov. Medailovú zbierku doplnil bronzovým kovom biatlonista Pavol Hurajt skvelým výkonom v pretekoch na 15 km. Kuzminová bola vo forme a tak opäť v kurze aj o štyri roky v Soči. Na 7,5-kilometrovej trati sa jej podarilo obhájiť zlatú medailu z Vancouveru, vďaka čomu sa stala vôbec prvou biatlonistkou v histórii, ktorá úspešne zopakovala prvenstvo v individuálnej disciplíne.

Ako to so slovenskými športovcami dopadne na olympiáde tento rok, je otázne. Dedukovať, čo by mohli dosiahnuť, sa dá len z ich posledných výsledkov. Pokúsili sme sa o malú prognózu ich šancí na medailu či dobré umiestnenie na základe aktuálnej výkonnosti, kvalitatívnych predispozícií, skúseností, motivácie, konkurencie a v neposlednom rade schopnosti vyrovnať sa s tlakom, ktorý je tradične neodmysliteľnou súčasťou každého podujatia pod piatimi kruhmi. A všetkých nominovaných sme rozdelili do troch kategórií:

ČAKÁME OD NICH MEDAILU

ANASTASIA KUZMINOVÁ (BIATLON)

Rodáčka z ruského Ťumenu, ktorá získala v decembri 2008 slovenské občianstvo, má v aktuálnej sezóne formu ako hrom. Viaceré triumfy vo Svetovom pohári pred blížiacim sa štartom olympijských hier boli skvelým znamením, navyše Nasťa je v 33 rokoch dostatočne zrelá a skúsená na to, aby ustála akýkoľvek tlak na podujatí v Pjongčangu. V jej prospech hovoria aj dve zlaté a jedna strieborná medaila z predchádzajúcich olympiád, na základe čoho vie reálne zhodnotiť, čo ju čaká. Okrem toho mať motiváciu stať sa prvou biatlonistkou na svete, ktorá dvakrát po sebe obháji triumf v individuálnej disciplíne, je dozaista niečo ohromné. My veríme, že sa jej to podarí a z Južnej Kórei donesie pod Tatry cenný kov najcennejšieho lesku.

PETRA VLHOVÁ (ZJAZDOVÉ LYŽOVANIE)

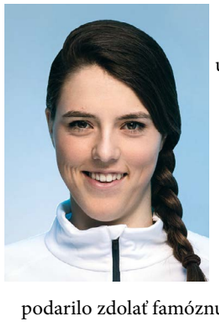

Dvadsaťdvaročná Liptáčka už počas uplynulej sezóny dokázala, že patrí medzi svetovú extratriedu. V aktuálnej sezóne sa ešte viac zlepšila, čoho dôkazom bol fakt, že v úvodných ôsmich kolách Svetového pohára sa jej ako jedinej podarilo zdolať famóznu Američanku Mikaelu Shiffrinovú. Tá bude zrejme stáť na najvyššom stupni aj v Pjongčangu, pričom o zostávajúce dva cenné kovy si to Peťa Vlhová s najväčšou pravdepodobnosťou rozdá s Francúzkou Hansdotterovou, Švajčiarkou Holdenerovou a Rakúšankou Schildovou. My veríme, že po pravici víťazky bude stáť napokon naša reprezentantka, aj keď by nebolo zlé, ak by mala Petra na stupni víťazov susedky po oboch stranách.

MOHLI BY TIEŽ POTEŠIŤ

VERONIKA VELEZ-ZUZULOVÁ (ZJAZDOVÉ LYŽOVANIE)

Ak motyka vystrelí a koleno vydrží, mohlo by to v Pjongčangu vyjsť aj našej najskúsenejšej zjazdovej lyžiarke. Veronika si v úvode septembra na sústredení v Argentíne roztrhla krížny väz v pravom kolene a vyzeralo to tak, že jej olympijským nádejam je definitívny koniec. Zázračne rýchlo sa však dala dokopy a na svojej štvrtej olympiáde, ktorá bude pre ňu s určitosťou posledná, by mohla dať tú najkrajšiu bodku za jej bohatou a úspešnou kariérou.

REPREZENTAČNÉ MUŽSTVO (HOKEJ)

Počas nadchádzajúcej olympiády nebude prerušená NHL, takže nemôžeme počítať so žiadnym Slovákom, ktorý má v zámorí s niektorým klubom podpísanú zmluvu. Tréner Greg Ramsay už avizoval, že kostru tímu budú tvoriť hráči z KHL doplnení o hokejistov zo slovenskej a českej extraligy. Mala by to byť kombinácia mladých a dravých talentov so skúsenými matadormi. Našich čakajú na turnaji už v skupine silné tímy Ruska a USA a nevyspytateľné Slovinsko. Priamo do štvrťfinále postupujú víťazi skupín plus najlepšie mužstvo z druhého miesta a ostatných osem družstiev bude bojovať o postup v osemfinále.

KLAUDIA MEDLOVÁ (SNOUBORDING)

V Pjongčangu sa 24-ročná rodáčka z Liptovského Mikuláša predstaví v oboch freestyleových disciplínach - slopestyle a Big Air. Zverenku trénera Mateja Matysa čaká olympijská premiéra, pričom o účasť na ZOH bojovala aj pred štyrmi rokmi, no do Soči sa napokon nekvalifikovala. Odvtedy však pretieklo cez Liptov dolu Váhom veľa vody, Klaudia dospela, nabrala skúsenosti a pri priaznivej konštelácii hviezd a kúsku potrebného šťastia by z toho mohol byť skvelý výsledok. My jednej z našich najkrajších olympijských účastníčok veríme.

PAULÍNA FIALKOVÁ (BIATLON)

Uplynulá sezóna bola pre Paju, ako znie prezývka staršej zo sesterského dua Fialkových, najlepšia v kariére a v rovnakom trende vstúpila aj do tej aktuálnej. Následne sa jej však nevyhli zdravotné problémy, po ktorých prekonaní sa zaradila do priemeru. Olympiádu však berie ako najväčšiu výzvu v živote a navyše v Južnej Kórei má ambíciu odčiniť mizerný výsledok spred štyroch rokov v Soči, kde dobehla do cieľa až na 72. mieste. Mix týchto dvoch faktorov by z nej mal vyžmýkať maximum, z čoho by mohol prameniť kvalitný výkon s prekvapivým výsledkom.

MOHLI BY NÁS PREKVAPIŤ

Miešané DRUŽSTVO SR (zjazdové lyžovanie)

Nicole Rajičová (krasokorčuľovanie)

Lucia Myslivečková a Lukáš Csölley (krasokorčuľovanie - páry)

Barbara Kántorová (zjazdové lyžovanie)

Adam Žampa (zjazdové lyžovanie)

Andreas Žampa (zjazdové lyžovanie)

Matej Falat (zjazdové lyžovanie)

Alena Procházková (beh na lyžiach)

Peter Mlynár (beh na lyžiach)

Andrej Segeč (beh na lyžiach)

Miroslav Šulek (beh na lyžiach)

Jozef Ninis (sane)

Ivona Fialková (biatlon)

Terézia Poliaková (biatlon)

Matej Kazár (biatlon)

Martin Otčenáš (biatlon)

Tomáš Hasilla (biatlon)

Nicole Rajičová

V lete príde do kín MAMMA MIA 2!

Presne po desiatich rokoch nakrútila spoločnosť Universal Pictures pokračovanie úspešného filmového muzikálu Mamma mia z roku 2008 plného hereckých hviezd. Prekvapujúco sa však Mamma mia 2 – Here We Go Again (Sme tu znova) nebude odohrávať len v súčasnosti, ale riešiť sa bude život hlavnej hrdinky Sophiinej mamy - Donny pred jej otehotnením.

Autor: Roman SLUŠNÝ, **Foto:** Universal Pictures, shutterstock

Spoznávate Cher?

Veľmi dôležitý bol pred začatím nakrúcania samotný casting, kde museli objaviť a angažovať až siedmich mladých hercov, ktorí by sa podobali na protagonistov hlavných postáv prvého príbehu filmového muzikálu Mamma Mia, teda hlavne Donny (Meryl Streep). Jej mladšiu podobu stvárni 28-ročná americká herečka Lily James, ktorú môžu diváci poznať z rozprávky Cinderella (Popoluška) z roku 2015 alebo vlaňajšieho kinohitu Baby Driver, kde si zahrala hlavnú ženskú postavu Deboru. Vráťme sa však k pokračovaniu slávneho americko-britsko-nemeckého filmu Mamma Mia z roku 2008, ktorý v čase svojho uvedenia do kín prekonal vo Veľkej Británii viaceré divácke rekordy a stal sa tam úspešnejšou snímkou než napríklad legendárny Titanic vo verzii s Leonardom Di Capriom a Kate Winslet. Kým v prvom filme mladá hlavná hrdinka Sophia (Amanda Seyfried) pozve na grécky ostrov, kde žije so svojou mamou Donnou troch jej bývalých frajerov – Harryho (Colin Firth), Billa (Stellan Skarsgård) a Sama (Pierce Brosnan), aby zistila, ktorý z nich je jej otcom, tak v pokračovaní filmu je pre zmenu Sophia tehotná a pozve na ostrov dve najlepšie mamine kamarátky Tanyu (Christine Baranski) a Rosie (Julie Walters), ale aj svojich „potenciálnych otcov“. Do tejto hviezdnej

Filmári v mori…

zostavy pribudla aj nová postava – Sophiina stará mama Ruby Sheridan, ktorú si nezahrá nikto iný, než slávna americká speváčka Cher. Tá pôvodne dostala ponuku už pred nakrúcaním prvého filmu, v ktorom mala stvárniť jednu z dvoch najlepších priateliek Donny, ale vtedy to odmietla. V „dvojke“ bude pre zmenu mamou Meryl Streepovej, hoci v skutočnosti je od nej len o tri roky staršia.

OPÄŤ S HITMI SKUPINY ABBA

Cher už vlani v októbri na Twitteri oznámila, že sa teší na pesničku Fernando, čo je jeden z mnohých hitov skupiny ABBA, ktoré budú neodmysliteľnou súčasťou aj druhého filmu s názvom Mamma mia, čo je tiež nemenej známa skladba od Abby. Jeden z bývalých členov tejto legendárnej švédskej formácie – Benny Andersson v rozhovore pre rozhlasovú stanicu BBC Radio 2 potvrdil, že v novej snímke sa objavia skladby Angel Eyes, When I Kissed the Teacher a I Wonder, ale zopakujú sa aj niektoré melódie, ktoré zazneli v prvom filme. Mimochodom, práve ich interpretácia v podaní hercov bola rozhodujúca pre oboch autorov hudby aj textov takmer kompletného repertoára Abby, keď mali dať Benny Anderson a Björn Ulvaeus súhlas na použitie svojej tvorby v prvom celovečernom filme. Dá sa povedať, že ich hviezdy ako Meryl Streep či Pierce Brosnan svojimi speváckymi výkonmi skôr príjemne prekvapili. A konkrétne Benny bol taký nadšený, že sa neváhal tiež objaviť pred kamerou. Mihne sa tam ako miestny klavirista, ktorý v jednej zo scén sedí za pianom a zahrá v prestrihu pár akordov a pozorné divácke oko si ho možno všimlo ešte aj počas záverečnej scény.

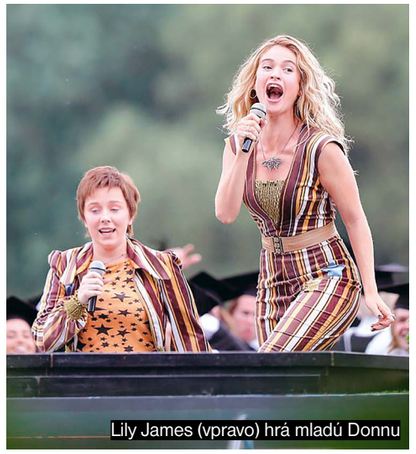
Lily James (vpravo) hrá mladú Donnu

Amanda Seyfried ako Sophia s kamarátkami svojej mamy

PIKOŠKY Z NAKRÚCANIA

- Pre Meryl Streep je to prvé pokračovanie jedného z jej vlastných filmov. Okrem filmu Mamma Mia sa objaví aj v Mary Poppins Returns (Návrat Mary Poppins), ktorého premiéra je tiež naplánovaná na tento rok.
- Meryl Streep nakrútila všetky svoje scény pre film Mamma mia – Here We Go Again v priebehu jedného týždňa. Niektorí postrehli, že o jej postave Donne sa hovorí v „Dvojke“ už len v minulom čase, čo by mohlo naznačovať, že Sophiina mama už nežije.
- Herečka Amanda Seyfriend, ktorá hrá Sophiu, bola aj v skutočnosti tehotná a v marci minulého roku sa spolu s manželom, ktorým je herec Thomas Sadoski, stali rodičmi dcérky. Vzťah s jej priateľom Dominicom Cooperom, ktorý hral postavu jej snúbenca Skya je už niekoľko rokov minulosťou. „Dlhšie sme spolu nehovorili, ale zostali sme kamaráti, takže nebol problém s ňou opäť nakrúcať,“ nechal sa počuť Cooper.
- Aj keď Cher je svetoznámou popovou ikonou a speváčkou, tak Mamma mia 2 je len druhým hudobným filmom, v ktorom sa objavila. Tým prvým bola snímka Burlesque z roku 2010.
- Pierce Brosnan súhlasil so svojím účinkovaním vo filme Mamma mia, aj keď si neprečítal scenár. Keď sa dozvedel, že bude musieť spievať, tak aj zaváhal, či sa rozhodol dobre, ale napokon zvládol aj toto. Pri oslovení do pokračovania už neváhal.

FLORBALOVÁ kráľovná

Lucia Košturiaková patrí k najlepším slovenským florbalistkám súčasnosti. Na vlaňajšom svetovom šampionáte, ktorý sa konal v Bratislave, vybojovali Slovenky aj vďaka nej skvelé piate miesto, ale napriek tomu sa 27-ročná hráčka aktuálne pôsobiaca v českej lige rozhodla, že v reprezentácii SR končí. Prečo?

Autor: Roman SLUŠNÝ, **Foto:** szfb, Flickr, archív L.K.

Lucia Košturiaková počas MS vo florbale v jednom z rozhovorov

Elitná prvá päťka slovenskej reprezentácie. Zľava: Paulína Hudáková, Michaela Sponiarová, Denisa Ferenčíková, Alžbeta Ďuriková a Lucia Košturiaková

Zatiaľ hovorím o prerušení reprezentačnej kariéry a uvidíme, ako to dopadne. Tých dôvodov je viac - prvým a asi hlavným je fakt, že nežijem, ako by som si priala. Posledné štyri roky sa naháňam medzi prácou, florbalom a osobným životom, čo mi prináša pomerne dosť stresu. Druhým, krajším dôvodom, je fakt, že ma v júni čaká svadba a s priateľom by sme potom radi založili rodinku. Môj nastávajúci sa volá Jan Jelínek, obaja bývame v Prahe a on je tiež florbalista - hovorí sympatická Lucia, ktorá pochádza z Varína a svoju kariéru odštartovala v klube Juventa Žirafa Žilina. Momentálne pôsobí v českom klube Tigers FK Jižní Město, ktorý sa naposledy nachádzal na prvom mieste ligovej tabuľky a jeho cieľom je postup do superfinále v Ostrave. V Prahe žije Lucia už viac než deväť rokov a cíti sa tam dobre. „Som dievča z dediny, takže mestský ruch úplne nevyhľadávam, ale do centra Prahy si rada zájdem. Je plné histórie a tiež turistov, takže človek má pocit, ako by bol niekde strašne ďaleko od práce a bežných problémov," hovorí florbalistka, ktorá vďaka športu precestovala Fínsko, Švédsko, Lotyšsko, Dánsko, Taliansko, Slovinsko či Švajčiarsko. Verí, že florbal je na dobrej ceste k tomu, aby sa stal celosvetovým fenoménom. „Napríklad Thajsko či Singapur sa na posledných MS prezentovali sympatickými výkonmi a najnovšie sa o usporiadanie svetového šampionátu usiluje Čína a ak sa florbal presadí v Ázii, tak jeho šance stať sa olympijským športom výrazne stúpnu." Ako sa k nemu ona dostala? „Bolo to vďaka spolužiačke zo školy, ktorá sa hanbila ísť sama na tréning, tak som jej sľúbila, že pôjdem s ňou. A dopadlo to tak, že ma florbal chytil, kým ona sa mu, samozrejme, už dávno nevenuje. Ale moje začiatky by som datovala oveľa skôr - odmalička sme hrávali na dedine hokejbal s chlapcami, pričom základy som pochytila hlavne od ocina a brata." Lucia brala zo začiatku florbal ako doplnok k futbalu a ešte na strednej škole sa venovala obom športom. „Pri odchode na vysokú školu som si musela vybrať a keď vtedy prišla ponuka od florbalových majsteriek z Děkanky Praha, tak bolo rozhodnuté."

SNÍVALA O MEDAILE?

Za svoj najväčší športový úspech pokladá Lucia práve už spomínané piate miesto na domácich majstrovstvách sveta žien, ktoré sa uskutočnili koncom minulého roka v Bratislave. „Mám na ten šampionát samé pekné spomienky – najmä, pokiaľ ide o atmosféru, neskutočných fanúšikov, ale tiež aj fantastický tím, ktorý si šiel za svojím cieľom a aj ho dosiahol." Mali slovenské florbalistky podľa nej reálnu šancu aj na medailu? „Jedine v prípade, že by sme v skupine trošku viac kalkulovali s výsledkami a postúpili až z druhého miesta, kde by sme vo štvrťfinále narazili na Česky, ktoré by boli možno hrateľnejšie než Fínky. Na druhej strane sme odohrali turnaj s najlepším možným výsledkom a prehrýzli sa zo spodného pavúka až na piate miesto, čo sa, myslím, ešte žiadnemu inému tímu nepodarilo." Po poslednom zápase s Lotyšskom hlásateľ na Zimnom štadióne Ondreja Nepelu oznámil, že pre slovenskú kapitánku Luciu Košturiakovú to bol pravdepodobne jej posledný zápas v národnom drese. Sama sa už dávnejšie rozhodla, že je pre ňu oveľa lepšie odísť na vrchole, než byť v reprezentácii len „za zásluhy", ako tomu v mnohých prípadoch býva.

Slovenská kapitánka v akcii na svetovom šampionáte, kde skončili Slovenky piate.

AKO VIDÍ SVOJU BUDÚCNOSŤ?

Takisto je jej trochu ľúto, že mnohým talentovaným dievčatám zo Slovenska chýba nielen kvalitnejšia domáca súťaž, ale aj správne vedenie, takže väčšina z nich tento šport zanechá odchodom na vysokú školu alebo nástupom do zamestnania. O tom, že by sa raz vrátila domov napríklad ako hrajúca trénerka zatiaľ neuvažuje. „Neviem čo bude, ale v najbližších rokoch to na svoj návrat príliš reálne nevidím. V Prahe máme obaja s priateľom prácu a florbal a ak by sme sa aj náhodou chceli z Prahy niekam presťahovať, tak by to pravdepodobne nebolo na Slovensko." Životnú situáciu by jej mohlo výrazne zmeniť aj narodenie prípadného potomka, čo však v roku 2018 vôbec nie je vylúčené... „Neviem si predstaviť, či by sa dali zladiť materské povinnosti s vrcholovým florbalom. Skôr si myslím, že by to bolo dosť náročné a dlhodobo by to asi stopercentne nefungovalo," dodala Lucia Košturiaková.

Za svoj najväčší športový úspech pokladá Lucia práve už spomínané piate miesto na domácich majstrovstvách sveta žien, ktoré sa uskutočnili koncom minulého roka v Bratislave. „Mám na ten šampionát samé pekné spomienky – najmä pokiaľ ide o atmosféru, neskutočných fanúšikov, ale tiež aj fantastický tím, ktorý si šiel za svojím cieľom a aj ho dosiahol."

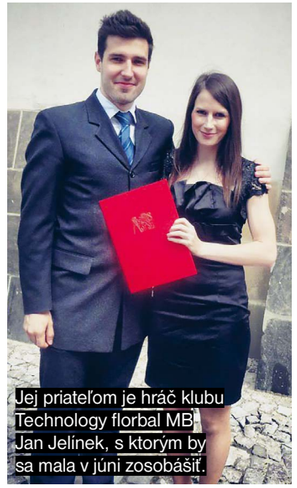

Jej priateľom je hráč klubu Technology florbal MB Jan Jelínek, s ktorým by sa mala v júni zosobášiť.

Verila som, tak ma za to UKAMEŇUJTE...

Je naivné veriť slovám spred oltára, v dobrom aj v zlom, kým nás smrť nerozdelí? Je odsúdeniahodné vložiť celý svoj život do rúk druhému? Totálne sa mu oddať a veriť?

Autorka: KRISTÍNA, **Foto:** shutterstock

Dušan pochádzal z bratislavského Starého Mesta. Otec železobetonár, matka šička. Bol najmladší z piatich súrodencov, napriek tomu nebol hýčkaný, ale odstrkovaný a neľúbený. Až ako dospelý zistil dôvod. Bol nemanželským dieťaťom, mame sa narodil po milostnom romániku so susedom. Bol živým dôkazom jej chyby, nemala ho rada. Nedostatok lásky si Dušan kompenzoval v škole. S partiou kamarátov nosili zo správania len štvorky. Zato u dievčat mali títo zlí chlapci vždy úspech.

Katarína nebola výnimkou, napriek tomu, že bola jeho pravým opakom. Milá, inteligentná, skôr plachá gymnazistka, rodičia pedagógovia, matka silne veriaca. Práve zmaturovala a chystala sa na vysokú školu. Ako mohlo dopadnúť stretnutie týchto dvoch svetov? Keď ju kamarátky v bare zoznámili s Dušanom inštalatérom, celkom ju opantal. Sebavedomím, správaním aj svojou výrečnosťou. Láska je slabé slovo na opísanie toho, čo medzi nimi nastalo. Akoby sa obaja zbláznili. On chcel rodinu – okamžite a veľkú, ona zabudla, že existuje nejaká vysoká škola a kamarátky. Vytvorili si svet v svete. Len sami pre seba.

Kamaráti nechápali, matka jančila, všetko bolo zbytočné a do polroka boli svoji. Do roka sa im narodila prvá dcéra. A potom druhá a tretia, štvrtá, to všetko v priebehu piatich rokov. Katarína dnes spomína, ako s nimi chodievala v MHD k lekárke. Dodnes nechápe, ako to zvládla. Alebo keď mali všetky horúčku a ona s nimi. „Máš, čo si chcela," povedala jej vtedy mama. Prežila to. Aj to, keď šla s deťmi po sídlisku, to už čakala piatu dcéru, a o šiestej ešte netušila, a počúvala za sebou komentáre, že asi nepozná antikoncepciu. Mala tým ľuďom vysvetľovať, že takto to s Dušanom chceli? Že sa majú radi, aj keď nemajú peňazí nazvyš a nikdy neboli celá rodina na dovolenke? Že im stačí, že majú minivan, kde sa všetci zmestia a chodia po zrúcaninách hradov a sú šťastní? Kašľala na nich. Mala predsa Dušana, s ktorým sa milovali.

A Dušan ako hlava rodiny rozhodol, že sídliskový byt je už pre nich primalý a kúpia veľký dom na dedine, ktorá je síce neďaleko Bratislavy, ale akoby bohom zabudnutá. Tam je to totiž lacnejšie. A tak sa aj stalo. Dušan dávno nerobil inštalatéra, bol obchodným cestujúcim, presviedčal ľudí, aby si kúpili to, čo vôbec nechcú, a spočiatku sa mu aj darilo. Rodinka získala malú hypotéku, zrekonštruovali dom, jedna dcéra chodila na husle, ďalšia do dramatického krúžku, tretia na basketbal, doma sa im venovala mama... Katarína bola „servisom" pre deti už desiaty rok, ale cítila sa naplnená. A keď sa občas v jej hlave objavila otázka, kde sú v tomto príbehu jej potreby a túžby, zavrhla ju. Svoje deti predsa milovala.

A tak, v relatívnej pohode, by zrejme rodina fungovala ďalej, keby Dušan neprišiel o dobre platenú prácu, a v snahe uživiť veľkú rodinu, nezačal podnikať a odchádzať za prácou na týždňovky. Najhoršie nebolo, že Katarína zostávala s piatimi deťmi celý týždeň sama, ani to, že Dušanovi sa darilo-nedarilo a keby nebolo Katarínineho brata, nemali by deti občas ani jogurt. Najhoršie bolo, že tento stav trval šesť rokov a vzťah dvoch ľudí, čo vyzerali pre seba stvorení, začal zomierať. Dušan totiž začal prichádzať domov na víkend skôr ako za trest. Jediným konverzačným, aktom bolo, že vynadal deťom za neporiadok, a potom si sadol k počítaču a prestal existovať. Katarína dodnes spomína, ako sa v noci zobúdzala na modré žiarenie monitora. „Ty si s niekým píšeš," spýtala sa ho raz po tom, ako zúrivo ťukal do klávesnice niekoľko hodín. „Mám robotu a mám aj kamarátky. A čo ti na tom vadí? Nemôžem mať kamarátky?" odbil ju. Rovnako ako keď ho prosila, aby sa vykašľal na neúspešné podnikanie, prestal s týždňovkami a bol viac s rodinou. Vedela, že ich vzťah krachuje a zmenu videla ako jediný spôsob, ako to zastaviť. Lenže pre Dušana už bolo neskoro. Počas šiestich rokov okúsil, aký je život bez tlaku rodinného stereotypu. Žiadne plienky, úlohy, šeky, krúžky, nákupy, pokazený kotol a plot a nedoplatok na plyne... Po robote len sloboda. Táto hlava rodiny, ako sa často a rád tváril, nezvládla zodpovednosť za to, čo spoluvytvorila.

Dušana samozrejme zachraňovala iná žena. Vďaka jej podpore mohol dať Kataríne po sedemnástich rokov zľahka zbohom. Na Valentína si zbalil pár vecí a presťahoval sa do jednoizbáku svojej frajerky.

Pýtate sa, aká žena vezme šiestim deťom otca? Taká, ktorá uverí rečiam, že manželka je psychopatka a kým on drie, ona mu nadáva a vyčíta a on už to nevydrží a Irenka, ty budeš určite lepší príklad pre moje deti.

Uverí týmto blábolom muža, ktorý sa zúfalo snaží ospravedlniť svoje zlyhanie, aj žena po tridsiatke? Uverí, ak nemá vlastné deti. A tak Irena Dušana s nasadením vlastného života podporovala – keď jeho deti prichádzali na striedačku do jej jednoizbáku, rozdala by sa pre ne. Bolo taká presvedčená, že je dokonalá, že to raz dokonca napísala esemeskou aj Kataríne. „Mám tvojho muža, aj tvoje deti. A budem lepšia matka ako ty!" Optimistka...

Aj ako film by to bolo zlé. Kataríne sa zrútil svet. Veď žila len pre rodinu a pre Dušana. Ale nielen s tým sa musela vyrovnať. Malé dcéry boli spočiatku v rozpakoch, kam zmizol otec, staršie v puberte si zas kládli otázku, či predsa len mama nevyštvala otca z domu. Tak im to predsa povedal. A otec mal v ich rodine vždy pravdu.

Obdobie, kým ich rozviedli, bolo ťažké a trvalo dva roky. Dušan chcel rozdeliť deti, nebude predsa platiť na všetkých šesť. Katarínu posielal do roboty. „Nevyplakávaj, že nemáš peniaze, neseď na riti, a choď robiť! Za barákom máš závod na spracovanie rýb." Toto vám napíše človek, s ktorým máte šesť detí a rodine ste sa za sedemnásť rokov obetovali tak, že je z vás doslova vyhoretá matka. Strašne to bolelo, napriek tomu ste na Kataríne videli, že Dušana stále miluje a keby sa vrátil, zobrala by ho späť.

Dnes hovorí, že ju najväčšmi nezranila jeho nevera, ale to, že sa k nej nepostavil priamo. Že k nej nebol úprimný a nepovedal: „Nezvládol som náš život, musím z neho vypadnúť, inak sa zbláznim." Namiesto toho robil všetko preto, aby vinu za rozpad rodiny hodil na manželku. Akoby sa tým jeho rozhodnutie odísť od rodiny legitimizovalo. Odišiel, lebo musel, lebo s hysterkou, čo na vás stále kladie nejaké nároky sa predsa nedá žiť. Trvalo ďalších päť rokov, kým sa všetko ako tak ustálilo, odbolelo, umĺklo. Dušan si chybu nikdy nepriznal. Býva s Irenou, dnes už manželkou, v starom dome na strednom Slovensku, dcéry ho navštevujú sporadicky. Akosi nebol schopný vytvoriť si k nim vzťah. A nepomohla ani spasiteľka Irenka. Hoci na začiatku vzťahu vyvárala pre deti odušu, štrikovala im tangáče a kupovala zmrzlinu, neskôr jej začalo prekážať, že sú dievčatá bordelárky, nevychované, drzé a napokon neraz, keď mali prísť na víkend, odchádzala z domu ku kamarátke. A ako dievčatá dospievali, boli ochotné chodievať k otcovi čoraz menej.

Katarína to dala so cťou. Je pravda, že čiastočne jej pomohla rodina, ale to gro bolo aj tak na nej. Nesťažovala sa, že ako gymnazistka s maturitou z francúzštiny robí v potravinách na zmeny, pretože po sedemnástich rokoch na materskej ju nikde nechcú. Drela ako kôň a satisfakciu pocítila vždy, keď jej zmaturovala ďalšia dcéra.

O svojom živote však nikomu nerozpráva. Vie už totiž, ako reagujú ľudia, ženy-matky nevynímajúc. „Čo je sprostá, prečo mala toľko detí?" „Môže si za to sama!"

„Áno, bola som tak sprostá, že som absolútne verila človeku, ktorého som si brala za manžela. Že so mnou bude v dobrom aj v zlom. A že so mnou netvorí niečo, aby to nakoniec opustil. Mýlila som sa, tak ma ukameňujte..."

Poškodzovaniu kolena prípadne výmene celého kĺbu môže predísť novinka, ktorá sa realizuje už aj na Slovensku. Stačí nahradiť poškodený meniskus, prípadne jeho časť umelým. Prvý takýto zákrok urobili lekári Nemocnice Košice - Šaca.

Autor: lov, **Foto:** Nemocnica Šaca, Agel

Koleno zachráni umelý MENISKUS

Profesor Rene Verdonk a MUDr. Maroš Varga

Pri tejto úplne novej metodike liečby sa poškodený meniskus nahradí umelým tkanivom, ktorý je vyrobený z polyuretánu. Funkcia menisku ako tlmiča nárazov tak ostáva, navyše sa znižuje riziko poškodenia chrupky. Čo sa skrýva za prevratným riešením, ktoré navrhol profesor Verdonk a ktorý ho aj v Šaci uviedol do praxe? Najprv sa vyberie z kolena poškodená časť a ihneď sa našije umelá náhrada, aby sa chrupka ďalej nepoškodzovala. Umelý meniskus alebo jeho časť sa prihojí, následne tlmí nárazy na chrupku, a tá sa potom nepoškodzuje. Prvú túto operáciu vykonal MUDr. Maroš Varga, MHA, vedúci Šport – artro centra v Nemocnici Košice –Šaca. Dosiaľ bolo týmto spôsobom odoperovaných 12 pacientov a ďalších dvoch plánuje nemocnica operovať do dvoch mesiacov. „Toto číslo, samozrejme, nie je vysoké - dôvodom je hlavne cena doplatku, resp. cena samotného implantátu - 1500 eur. Ak by tento výkon bol uhrádzaný na základe verejného zdravotného poistenia, tento implantát by sme použili približne 30-40krát ročne," uviedla hovorkyňa siete Agel, do ktorej nemocnica v Šaci patrí.

Ako dodala, ich pracovisko je zapojené aj do centrálneho celosvetového registra týchto operácií. „Pravidelne sledujeme výsledky nielen u našich pacientov, ale vidíme aj výsledky na celom svete," dodala Alžbeta Sivá.

Ako uviedla, podľa doterajších výsledkov sa zdá, že táto operácia - implantácia umelej náhrady menisku - je viac ako úspešná a pacienti sa majú po nej veľmi dobre, v celosvetovom meradle. „Samozrejme, že návrat do normálnej záťaže je dlhší ako pri iných výkonoch - rádovo do pol roka od operácie je možné už vykonávať všetko, podobne ako pred úrazom," dodala.

Viete, v akých sudoch zreje prvá slovenská whisky?

Keď skončíte v práci alebo jednoducho nastane večerná hodina, nastáva ten neopakovateľný rituál: vezmete fľašu svojej obľúbenej whisky a nalejete si za pohárik.

A pretože drevo nikdy nie je rovnaké, rôzne značky a typy whisky majú aj inú chuť, ktorú im (okrem umu whisky majstrov) prepožičiavajú aj sudy, v ktorých zrejú. Viete, v akých typoch sudov sa tak zvykne diať? Čítajte ďalej – radi vám to prezradíme.

Spoločným menovateľom je dub

Špecifikácia chuti, ktorú nápoju prepožičiava americký dub (Quercus alba), je zaujímavá. Chuť je jemnejšia a aróma mäkšia, pričom jej charakter je sladký a jemne opekaný. V sudoch najmä z amerického dubu zreje napríklad aj **slovenská whisky Nestville**, čo jej prepožičiava doslova umeleckú zmes vôní a chutí.

Európsky dub (Quercus petraea & pendictula), ale aj rakúsky, nemecký, francúzsky, naopak, dodáva whisky intenzívnejšiu arómu, ktorej charakter je opäť relatívne sladký, ale s náznakmi pikantnosti.

Ako sa drevo pripraví na výrobu sudu?

Dobre, máme drevo. Čo ďalej? Po nahriatí a zahnutí do požadovaného tvaru je drevený sud takmer hotový – stačí ho už iba vypáliť a uhasiť vodou, čo dodáva dozrievanej whisky nielen chuť, ale aj farbu. Sudy, v ktorých dozrieva napr. **slovenská whisky Nestville**, sa radia do tretieho zo štyroch stupňov možného vypálenia sudov (M+), ktorý nápoju prepožičiava komplexnú aromatickosť.

Vo vnútri suda sa dejú doslova zázračné procesy. Patrí k nim oxidácia, pri ktorej dochádza k reakcii etanolu a povrchu spáleného dreva na vnútornej strane suda. Oxidácia má na svedomí tvorbu etylvanilínu, teda vanilky. To dodáva nápoju ďalšie chuťové tóny.

V sude dochádza, samozrejme, aj k zmene farby nápoja, a to vďaka uvoľňovaniu karamelového farbiva prostredníctvom reakcie etanolu s povrchom „spáleného" dreva. Spálený lignín tak uvoľňuje tmavé farbivo.

Pre tých, ktorých výroba whisky zaujíma doslova „v priamom prenose", je pripravený **Nestville Park**, kde na každého čaká poriadne množstvo nečakaných informácií. Aktuálne je v sklade likérky uskladnených približne **13 000 sudov**.

Nestville (ako aj ďalšie likérky) musí odvádzať aj tzv. „**anjelskú daň**" – až 3 – 5 % whisky sa ročne odparí procesom zrenia do ovzdušia. Pri spomínanom počte uskladnených sudov je to dokopy až **100 000 litrov** odpareného destilátu. A to je veru dosť!

Nestville Park Nestville Whisky

Necítim sa byť rebelkou

Speváčka Emma Drobná (23) by zimné obdobie najradšej prežila v exotike, pretože chladné počasie veľmi nemusí. Aj keď dievčina z Nového Mesta nad Váhom vyhrala Superstar už pred dvomi rokmi, stále máva pred každým koncertom trému. A verili by ste, že raz vo vlaku už riskla aj cestu bez lístka?

Autorka: Natália ROZBORILOVÁ, **Foto:** Marcel Gonzales, TV Markíza

Na konci minulého roka vám vyšiel nový album You Should Know (Mal by si vedieť) a vy ste už znovu zatvorená v nahrávacom štúdiu, kde robíme aj tento rozhovor. Nechcete si dať od hudby trošku pauzu?

Ja sa veľmi teším, že moje pesničky sa ľudom páčia, ale pre mňa je najvzrušujúcejší ten proces. Keď môžem tvoriť. Stále mám v hlave, čo nové vymyslím a nedokážem si povedať, že teraz mám nový album a nemusím nič robiť. Práve naopak, albumom sa to neskončilo, čiže som už zase začala chodiť do štúdia. Nie nahrávať ďalšie pesničky, len čosi skúšať a postupne vytvárať niečo nové.

Ako to vyzerá, keď Emma Drobná skladá pesničky?

Musím mať na to náladu, lebo je to kreatívny proces. Trebárs, keď stretnem niekoho, kto ma inšpiruje alebo sa mi stane zaujímavá situácia a zrazu mi napadnú slová. Niektoré pesničky som mala hotové za pár minút, iné sú vyskladané z rôznych starých textov, ktoré boli odložené kdesi v zásuvke. Najviac sa mi darí, keď mi je smutno, lebo občas aj na mňa doľahne melanchólia. Ak mám dobrú náladu, o veciach veľmi nerozmýšľam, len si užívam, že mi je dobre. A keď píšem, vždy k tomu potrebujem víno.

Vážne? A aké?

Nezáleží, či je biele alebo červené, ja si dám len jeden pohár. To mi stačí, aby som sa uvoľnila. A je jedno, či je to doma alebo niekde v bare, len sa tak pohodlne usadím a keď mi čosi napadne, tak píšem. Tak sa do toho ponorím, že si nič okolo seba nevšímam. ➤

Šťastný moment v živote Emmy Drobnej - z úst moderátora Pyca sa práve dozvedela, že sa stala česko-slovenskou SuperStar za rok 2015.

V televíznej šou Tvoja tvár znie povedome bola Emma zamaskovaná napríklad aj za Justina Biebera.

Speváčka má zatiaľ dva albumy - na prvom boli pesničky zo SuperStar, ale za debutový pokladá ten, ktorý jej vydali vlani.

Niektorí fanúšikovia vám však vyčítajú, že spievate len po anglicky. V slovenčine vám to nejde?

Mám rozpracovaných aj niekoľko pesničiek v slovenčine, lenže stále len hľadám rýmy alebo frázy, ktoré nebudú znieť otrepane. A ak aj čosi vymyslím, zdá sa mi, že tie slová poznám z iných slovenských hitov a príde mi to také obohrané. V tom je celý problém.

Vy ste si angličtinu vypilovali v zahraničí, kde ste odišli už v šestnástich. Najskôr ste študovali na strednej škole v Dánsku, potom ste niekoľko rokov žili v Londýne. Cestovanie asi máte v krvi, však?

Mám a ešte ma to aj baví, ale zdá sa mi, že kedysi som cestovala viac. Vedela som si na to nájsť oveľa viac času. Aj na začiatku roka som mala v pláne vyraziť s mamou niekam do exotiky, no nevedeli sme si zladiť termíny. Tak idem aspoň na pár dní za kamarátkou, ktorá žije na Malte. Už dva roky sa chystám v zime niekam do tepla, vysnívala som si Maurícius. Škoda, že ani túto sezónu mi to nevyšlo.

Ale nevyzeráte ako typ, ktorý dokáže desať dní ležať niekde v hotelovom rezorte na pláži...

To teda nie, veď ja sa nevydržím ani opaľovať, dokonca cez deň neviem byť na jednom mieste. Ale v exotike sa vždy dá vidieť aj kus prírody a som vodný živel, takže more by som si tiež užila. Aj teplo a slnko, ja totiž zimu nemusím.

To teraz asi trochu trpíte, keďže v tomto období na striedačku mrzne, sneží alebo mrholí...

Našťastie, zatiaľ to zvládam, lebo vonku nie je tak chladno. Zimu si užívam jedine na horách, pretože rada jazdím na snouborde. Ale odkedy mám auto, aj v meste ju zvládam ľahšie, pretože už nemusím riešiť čakanie na električky alebo vlaky.

Aj magazín Na ceste čítajú najmä ľudia vo vlakoch, vy takto cestujete pravidelne?

Vlakmi som toho precestovala dosť. Keď som študovala v Dánsku, chodievali sme nimi na výlety, aj v Anglicku som vo vagónoch trávila veľa času. Vlaky mám radšej ako autobusy, aj teraz ním občas cestujem do Prahy. Ja totiž neviem obsedieť na jednom mieste, už po pol hodine mi je dlho, tak idem na kávu do reštauračného vozňa. A vo vlakoch som toho veľa zažila.

Tak dajte nejakú príhodu...

Raz sme sa s kamošmi vracali z párty z Trenčína do Nového Mesta, kde som vtedy bývala. Išli sme polnočným vlakom a niekomu napadlo, že pôjdeme bez lístka. A že ak nás chytia, budeme sa tváriť, že spíme. Lenže ja som to nevedela zahrať a keď prišla sprievodkyňa, otvorila som oči ako prvá. Začala kričať, že na nás zavolá policajtov a zisťovala, kam ideme. Tak sme zaklamali, že do Bratislavy, lebo tam vlak končil a ona na to - ani náhodou, v Novom Meste vás vysadíme. Lenže my sme práve tam chceli vystúpiť, čiže všetko dobre dopadlo. Nám ani nešlo o tie peniaze, skôr o adrenalín. Ale to bolo jediný raz, čo som takto cestovala, odvtedy som bez lístka nešla.

Tak už je jasné, prečo sa o Emme Drobnej zvykne hovoriť, že je rebelka. Vám tento imidž neprekáža?

Radšej budem za divnú alebo drsnú než za romantickú princeznú. Už ako tínedžerka som dosť vytŕčala z davu. Bola som veľká pankáčka, nechýbala som na žiadnom punkovom koncerte v meste, dokonca som vedela pogovať. Možno aj preto mi prischla nálepka rebelky, aj keď sama sa tak necítim.

A už ako tínedžerka ste vedeli, že sa budete živiť spevom?

Vždy som to cítila, ale som dosť hanblivá, takže som o tom nehovorila. Dokonca ani moja mamina netušila, že s kamarátmi v garáži sme robievali muziku. Teda, oni brnkali na gitare a ja som spievala. A keď som potom žila v Londýne a prišla som na pár dní domov, s tými kamošmi sme si dali koncert v klube. Tam prišla aj moja mama, ktorá ma počula spievať naživo prvýkrát. A bola z toho neskutočne dojatá. A potom ma presvedčila, nech to skúsim v SuperStar.

Tú ste v roku 2015 vyhrali, čo však takýto titul urobí s dvadsaťročným dievčaťom, ktoré je navyše tiché a hanblivé?

Ja to ešte stále predýchavam a aj sebavedomie, ktorého som ani predtým nemala veľa, mi ešte viac klesslo. Cítim to najmä pred vystúpením, pretože vtedy chytím neskutočnú paniku. Doslova mi príde fyzicky zle, trasiem sa od nervozity, ale vždy to nejako uhrám. Lebo musím.

Zo speváckej súťaže ste si okrem víťazstva priniesli aj lásku. Štěpán Urban bol s vami vo finále a dnes tvoríte spolu pár už dva roky. Ako si predstavujete ideálneho Valentína?

Je to pekný sviatok, no určite si nepotrebujeme celý deň vyznávať lásku. Ak to niektorí ľudia robia, je to v poriadku, ale pre nás je dôležitejšie, ako sa k sebe správame celý rok. Lebo potom príde pätnásty február a všetko sa vráti do starých koľají? To by bolo čudné.

So Štěpánom nie ste spolu stále, pretože kým vy žijete v Bratislave, on študuje v Brne. Čo najromantickejšie pre vás doteraz urobil?

Nosí mi kvetinky aj vtedy, keď nemám žiadny sviatok. Najčastejšie ruže, lebo vie, že ich mám rada. Ja ho zase prekvapujem dobrým jedlom, väčšinou nejakou talianskou kuchyňou. Nie som nejaká veľká kuchárka, skôr len taký „varič“, takže pripravím trebárs smotanové cestoviny alebo lososa a k tomu si dáme dobré víno. To je pre nás tá najlepšia romantika.

Minulý rok sa objavila aj v tanečnej šou Let´s Dance, kde bol jej partnerom Filip Buránsky

V súkromí tvorí pár so Štěpánom Urbanom - bývalým kolegom zo SuperStar.

Keď je zima dlhá

Reč nie je o počasí, ale o kúskoch vo vašom šatníku. Pretože túto zimu sú dlhé nielen noci, ale aj svetre, saká, nohavice alebo kabáty. Čiže všetko.

Autorka: Natália ROZBORILOVÁ,
Foto: House a archív značiek

KABÁTY A BUNDY

Či stavíte na elegantnejšie kabáty alebo skôr na športové prešívané parky, mali by ste vedieť, že túto sezónu majú stopku krátke modely do pása, v ktorých je aj tak všetkým zima. Dnes sa pokojne nosí aj dĺžka aspoň po členky a ak si na ňu netrúfate, pretože sa vám zdá nepraktická, vyberte si aspoň modely do pol stehien, bude vám v nich pekne teplo. A aby ste v dlhých kabátoch nevyzerali staromódne, zabudnite na nudnú čiernu aj sivú a radšej sa zahaľte do výraznejších pastelových farieb. A čo páni? Aj tí by mali myslieť na pohodlie a stáviť na dĺžku, ktorá zakryje zadok.

Bunda so zvieracím vzorom, House, 54,90 €

Pánska športová bunda s kapucňou, House, 89,99 €

Prešívaná parka s kapucňou, Mohito, 49,99 €

Červený dvojradový kabát, H&M, 99,99 €

Pánska béžová bunda, H&M, 129,90 €

Károvaný kabát, Reserved, 79,99 €

SVETRE A SAKÁ

Pri pletených svetroch platí pravidlo, že by mali vyzerať ako požičané od priateľa či manžela, takže môžu byť naozaj veľmi dlhé a veľmi voľné. Ideálne je obliecť si ich s úzkymi džínsami, prípadne z nich urobiť šaty a doplniť teniskami či ihličkami. V prípade sák túto zimu platí, že sú skôr oversize než na telo, siahajú až pod zadok a aj rukávy môžu mať o čosi dlhšie ako obvykle. A keďže aktuálnym trendom je farebne zladiť voľné saká s nohavicami, nebojte sa toho ani vy a stavte aj na výraznejšie odtiene ako fialová či modrá. Pochmúrne tóny tejto zime jednoducho nesvedčia.

Sako s dvojradovým zapínaním, H&M, 69,90 €

Zelené dlhé sako, H&M, 69,90 €

Modrý s výstrihom do V, Lindex, 24,99 €

Vlnený rolák, Lindex, 69,95 €

Sivý s čipkou, Mohito, 29,99 €

Vlnený prúžkovaný, Lindex, 39,95 €

ČIŽMY

Ak držíte krok s módou, asi viete, že momentálne sú veľkým hitom vysoké čižmy, ktoré siahajú až nad kolená. Semišové, kožené, zamatové či látkové, na vysokom podpätku, na platforme aj s rovnou podrážkou, výber je naozaj veľký. Pozor však na to, ako ich skombinujete. Spolu s minisukňou by vyzerali lacno, takže najlepšie je spojiť ich s džínsami, maxisvetrom či voľnou košeľou. Lebo ak na tento trend nájdete odvahu, dĺžku čižiem určite priznajte.

Vínové zamatové, H&M, 49,90 €

Čierne s výšivkou, Humanic, 99,95 €

Semišové béžové na podpätku, Deichmann, 44,90 €

Semišové čierne na podpätku, Deichmann, 44,90 €

Sivé na rovnej podrážke, CCC, 39,95 €

Vzorované s kvetinovým motívom, Mohito, 39,99 €

Kárované s výšivkou, Zara, 39,95 €

Červené pletené, H&M, 59,95 €

ŠATY

Aj keď sú dlhé šaty skôr letná a dovolenková záležitosť, momentálne patria aj do povinnej zimnej výbavy šatníka. Dôležitý je však materiál, takže ľahké ľanové kúsky nechajte oddychovať do ďalších prázdnin a zvoľte kúsky z jemnej pleteniny či viskózy. Áno, siahajú až po lýtka či po členky a áno, sú vhodné aj na bežný deň. Keď ich skombinujete s vysokými čižmami a teplým kardigánom či sakom, chladno vám určite nebude.

Pletené vzorované, Lindex, 49,95 €

Modré so stojačikom, H&M, 49,95 €

Pletené s opaskom, Lindex, 29,95 €

NÁUŠNICE

Túto sezónu majú šperky veľkosť XXL, v štýle čím väčšie, tým lepšie, no pri výbere si ich najskôr vyskúšajte a skúste, či nie sú príliš ťažké. Potom už len stačí vypnúť si vlasy do chvosta, odhaliť aspoň krk a staviť na strapce či visiace modely. Dôležité je, aby boli nápadné a čo najviac vidieť.

S motívom srdiečok, Mohito, 3,99 €

Retiazkové, Reserved, 3,99 €

Ružové so strapcami, Lindex, 7,99 €

Visiace s flitrami, Reserved, 4,99 €

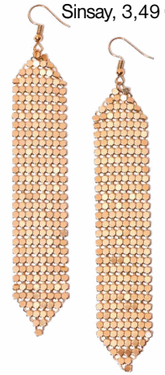

Visiace s flitrami, Sinsay, 3,49 €

Červené so strapcami, Zara, 12,90 €

Na fašiangy sa treba veseliť a DOBRE NAJESŤ

Tradičné fašiangy trvajú tento rok krátko – už 14. februára je Popolcová streda a my by sme mali pochovať basu. Dovtedy treba navštíviť zopár plesov, bálov či dedinských zábav a ochutnať viacero typických gurmánskych špecialít. Tak neváhajme a prichystajme si šišky, fánky, oškvarky či dobrú porciu zabíjačkových špecialít. Lebo onedlho sa začne štyridsaťdňové pôstne obdobie.

Autorka: Blažena ZEMANOVÁ, **Foto:** shutterstock

BEZ ŠIŠIEK BY TO NEBOLO ONO

Šišky a fánky sú tradičnou fašiangovou sladkosťou. Nemusia to byť len klasické kysnuté, vyskúšajte aj plnené hrozienkami či z cesta s jablkami alebo tvarohom. Keď šišky veselo ozdobíte farebnými polevami, na vašom fašiangovom stole sa dlho neohrejú.

Šišky s jablkami a hrozienkami

Potrebujeme:
20 g kvasníc, 2 dcl mlieka, 2 žĺtka, 250 g hladkej múky, 1 väčšie jablko, 2 hrste sušených hrozienok, 1 ČL soli, olej

Ako postupujeme:
Z vlažného mlieka a kvasníc pripravíme kvások. Múku premiešame so soľou a zapracujeme kvások. Pridáme dva žĺtky a vypracujeme cesto, do ktorého prisypeme umyté hrozienka, ktoré sme deň predtým namočili v rume, a postrúhané jablko. Necháme na teplom mieste prikryté utierkou vykysnúť. Keď cesto zdvojnásobí objem, prenesieme ho na pomúčenú dosku a väčšou lyžičkou vykrajujeme z cesta kúsky, ktoré zo všetkých strán vypražíme v dostatočnom množstve oleja – šišky musia v oleji plávať. Usmažené necháme odkvapkať na papierových obrúskoch.

Zemiakovo-mäsové jaternice

Potrebujeme:
800 g zemiakov, 300 g mletého mäsa, 200 g mletej pečene, 4 strúčiky cesnaku, 1 väčšiu cibuľu, mleté čierne korenie, soľ podľa chuti, vyčistené a umyté hrubé bravčové črevá

Ako postupujeme:
Bravčové črevá umyjeme a pripravíme si asi 25-centimetrové kúsky. Očistené surové zemiaky nastrúhame na hrubšom strúhadle alebo nakrájame na drobné kocky, pridáme na plátky pokrájaný cesnak a na kocky cibuľu, okoreníme, osolíme a rukou premiešame. Zmes doplníme o mäso a pečeň, premiešame a necháme chvíľu odležať. Potom ňou naplníme črevá, ktoré varíme v neosolenej vode približne 20 minút. Uvarené vyberieme z vody, osušíme a poukladáme na vymastený pekáč. Zapekáme v rúre, kým sa na povrchu zemiakových jaterníc neutvorí chrumkavá kôrka.

Chrumkavé fánky

Potrebujeme:
2 PL masla, 250 g polohrubej múky, 2 PL práškového cukru, 1 žĺtok, 1 balíček kypriaceho prášku do pečiva, 4 PL kyslej smotany, 1 PL vínneho octu, 2 balíčky vanilkového cukru, 5 dl teplej vody, soľ, olej na vysmážanie

Ako postupujeme:
Múku zmiešame s práškom do pečiva, soľou a práškovým cukrom. Pridáme maslo, smotanu, žĺtok a ocot premiešaný s vodou. Spracujeme cesto a rozdelíme ho na dva bochníky, ktoré vyvaľkáme na 2-milimetrovú hrúbku. Radielkom pokrájame na pásiky široké asi 8 cm, tie potom priečne na asi 3-centimetrové pásiky. V strede každého pásika urobíme rez a oba konce „podvlečieme“ cez otvor. Takto pripravené fánky vkladáme do rozpáleného oleja a opekáme z oboch strán do ružova. Olejom nešetríme. Upečené vyložíme na papierové utierky, ktoré vsajú prebytočný tuk. Chrumkavé fánky posypeme práškovým alebo škoricovým cukrom.

Pečené jablká plnené krvavničkovou zmesou

Potrebujeme:
2 upečené krvavnice, 8 ks stredne veľkých jabĺk, 2 PL citrónovej šťavy, 3 vajcia, 50 g tvrdého syra, majorán, petržlenovú vňať, 2 PL kyslej smotany

Ako postupujeme:
Umytým jablkám pri stopke kúsok vodorovne odrežeme a vyberieme jadrovník. Vydlabeme dužinu a odložíme ju. Vnútra jabĺk pokvapkáme citrónom, osolíme a okoreníme. Do misy vytlačíme obsah krvavníc, pridáme vajcia a vmiešame postrúhaný syr a smotanu. Nakoniec opatrne primiešame jablkovú dužinu a zmesou naplníme vydlabané jablká. Uložíme na plech vystlaný papierom, podlejeme trochou vody a dáme na 30 minút zapiecť do rúry na 180 stupňov. Podávame so zemiakovou kašou.

Lahodné oškvarkové pagáčiky

Potrebujeme:
1 kg polohrubej múky, 250 g rastlinného tuku na pečenie, 1 žĺtok, 2 celé vajcia, 400 ml vlažného mlieka, 5 ČL soli, 1 kocku kvasníc, 1 ČL kryštálového cukru, 3 PL bravčovej masti, 500 g mletých oškvarkov

Ako postupujeme:
Do misy preosejeme múku, v strede urobíme jamku, nasypeme lyžicu cukru a na kúsky rozmrvené kvasnice. Zalejeme 100 ml teplého mlieka a počkáme, kým nakysne kvások. Zamiešame a pridáme rozpustený vychladnutý tuk na pečenie a jednu lyžicu masti, vmiešame žĺtok, celé vajce a soľ. Postupne prilejeme všetko mlieko a vypracujeme vláčne cesto tak, aby sa nelepilo na misu. Poprášime múkou a dáme vykysnúť na teplé miesto. Vykysnuté rozvaľkáme a potrieme tretinou mletých oškvarkov rozmiešaných s 2 PL masti. Natreté cesto preložíme ako obálku a necháme 10 minút nakysnúť, tento postup ešte dva razy zopakujeme. Takto poprekladané cesto rozvaľkáme na hrúbku asi 1,5 cm, nožom urobíme na povrchu ozdobnú mriežku a vykrajujeme pagáčiky. Ukladáme na plech vystlaný papierom na pečenie. Pagáčiky necháme na ňom ešte 20 minút podkysnúť, potrieme vajíčkom a pečieme pri 200 stupňoch asi 20 minút, kým pekne nezhnednú.

FAŠIANGOVÉ TRADÍCIE

- ✓ Fašiangy sa začínajú po Troch kráľoch a trvajú do Popolcovej stredy (Dies cinerum)
- ✓ Je to pohyblivý sviatok, tento rok do 14. februára
- ✓ V minulosti boli tieto pohanské slávnosti zasvätené bôžikovi vín, hovorilo sa im bakchanálie (boh vína sa volal Bakchus)
- ✓ Charakterizovalo ich doslova obžerstvo, hodovanie, opilstvo a aj iné nemravnosti, najväčšie bakchanálie bývali v starovekom Ríme
- ✓ V súčasnosti sú fašiangy akýmsi veselým výdychom medzi vážnym obdobím Vianoc a predveľkonočným pôstom
- ✓ Konajú sa zábavy, plesy a bály, zabíjačky, svadby, stretnutia a podobne
- ✓ V poslednú nedeľu pred Popolcovou stredou bývajú na dedinách fašiangové obchôdzky a sprievody, keď sa ľudia prezliekajú do rôznych masiek a navzájom hostia zabíjačkovými špecialitami, šiškami a fánkami
- ✓ Najväčšia zábava spojená s pochovávaním basy býva v utorok pred Popolcovou stredou, ďalšie tancovačky a ľudové veselice sa konajú až v máji

SPIATOČNÝ LÍSTOK DO PRAHY SA OPLATÍ

Vlak SuperCity Pendolino Košičan poskytuje najrýchlejšie spojenie Českej republiky s východom Slovenska. Z Prahy do Tatier sa dostanete za 5 hodín 55 minút, do Košíc za 7 hodín 16 minút. Okrem „bonusu“ rýchlosti však České dráhy a Železničná spoločnosť Slovensko, ktoré vlak prevádzkujú, ponúkajú ešte balíček ďalších výhod.

Autori: jkk, mc, **Foto:** ZSSK, ČD

Ak si kúpite na Pendolino spiatočný lístok, pocestujete prakticky za polovičnú cenu. Lebo lístok napríklad z Košíc do Prahy kúpený v pokladnici stojí 33,90 €, no v rámci balíčka výhod zaplatíte „len“ 33,80 €, ale už aj za cestu späť (cez internet v limitovanej ponuke EUROPA EXPRES stojí lístok od 18 €, s cestou späť spolu od 36 €).

Okrem toho, ak sa preukážete cestovným dokladom, dostanete v Prahe aj zľavu na ubytovanie v sieti hotelov Czech INN Hotels a na vstupnom do ZOO Praha zaplatíte o 20 percent menej ako je bežná cena.

Spiatočný lístok spolu s rezerváciou miesta si môžete kúpiť v pokladniciach železničných staníc vybavených systémom KVC. Počet lístkov je limitovaný, lístok platí v 2. vozňovej triede vo vlaku, na ktorý bol zakúpený a balíček výhod nie je možné využiť na vlak v piatok z Prahy a v nedeľu do Prahy.

Lístok sa dá v pokladnici kúpiť najskôr 60 dní pred cestou a najneskôr 24 hodín pred odchodom vlaku.

V súprave Pendolino, ktorá jazdí medzi Košicami a Prahou, v cene lístka okrem iného dostanete aj snack menu, welcome drink, kávu alebo čaj (1. trieda), balenú vodu, dennú českú a slovenskú tlač. K dispozícii je tiež bezplatný internet, možnosť pripojiť sa na palubný portál (hry, filmy, zábava), donášky jedla na miesto a možnosť použiť elektrické zásuvky.

Ceny ponuky do Prahy a späť

zo stanice	cena 2. trieda
Košice, Kysak	33,80 €
Poprad-Tatry, Štrba	29,80 €
Liptovský Mikuláš, Ružomberok	27,80 €
Žilina	24,80 €

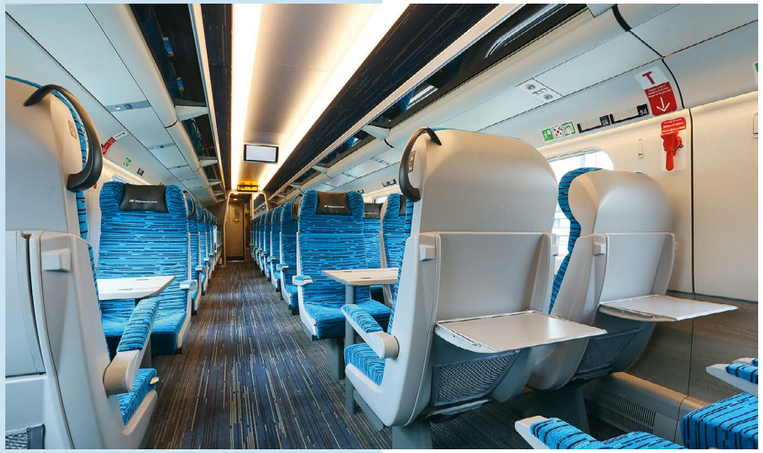

IDEÁLNA KOMBINÁCIA IC VLAKU A AUTOBUSU

Do Giraltoviec, Stropkova či Svidníka železnicu nikdy nepostavili. Ideálnym spojením na cestu z Bratislavy do tohto regiónu je preto kombinácia rýchleho vlaku InterCity (IC) a autobusového prípoja. Túto možnosť ponúka Železničná spoločnosť Slovensko (ZSSK) v spolupráci so SAD Humenné. Cestujúcich smerujúcich na východ čakajú v Kysaku prípojné autobusy.

Lístky na prípojné autobusy sa kupujú v pokladniciach ZSSK vybavených KVC (komplexné vybavenie cestujúcich). Cenu kombinovaného spojenia tvorí cestovné za vlak InterCity a cestovné za autobus. Napríklad cena z Bratislavy do Svidníka v piatok predstavuje 25,19 € (IC vlak Bratislava - Košice, 2. trieda, silný deň, 21,50 € + 3,69 € za autobus). V pondelok je cena nižšia - 19,59 € (IC vlak Bratislava - Košice, 2. trieda, slabý deň 15,90 € + 3,69 € za autobus).

V prípade meškania IC vlaku prípojné autobusy v Kysaku čakajú 10 minút (IC 523, 513) a v prípade IC 525 je to 20 minút.

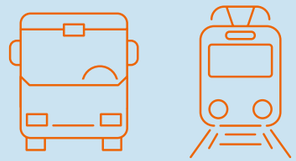

Autobusové prípoje k vlakom IC

z Bratislavy do Giraltoviec
- cez pracovné dni k IC 525 s odchodom z Bratislavy o 17:43 (príchod vlaku do Kysaku 22:24/odchod autobusu 22:40 – Giraltovce 23:44)
- v piatky aj k IC 523 z Bratislavy o 11:43 (Kysak 16:24/16:40 – Giraltovce 17:53) a IC 513 o 15:46 (Kysak 20:15/20:40 – Giraltovce 21:50)

z Bratislavy do Stropkova
- vo štvrtok a v piatok k IC 525 s odchodom z Bratislavy o 17:43 (Kysak 22:24/22:40 – Stropkov 0:10)
- v piatky aj k IC 513 s odchodom z Bratislavy o 15:46 (Kysak 20:15/20:40 – Stropkov 22:25)

z Bratislavy do Svidníka
- cez pracovné dni k IC 525 s odchodom z Bratislavy o 17:43 (Kysak 22:24/22:40 – Svidník 0:20)
- v piatky aj k IC 523 z Bratislavy o 11:43 (Kysak 16:24/16:40 – Svidník 18:35) a IC 513 o 15:46 (Kysak 20:15/20:40 – Svidník 22:45)

KREDITNÉ KONTO – CESTUJTE VÝHODNEJŠIE

AKO ZAČAŤ: rýchlou registráciou v pokladniciach KVC alebo priamo na webe (pre menej skúsených k dispozícii videonávod).

Cestujúci vloží finančné prostriedky (kredit) na svoj účet (minimálne 10 eur). ZSSK ku každému vkladu pripíše bonusový kredit 5 % z vloženej sumy (napríklad pri vložení 50 eur zákazník dostáva navyše 2,50 eura). Vložený kredit použije na nákup všetkých vlastných ponúk ZSSK (okrem lístkov na Integrovaný dopravný systém v Bratislavskom kraji a cestovných dokladov na vlaky Bratislava – Dunajská Streda – Komárno, ktoré prevádzkuje RegioJet) a bonusový kredit môže využiť na zníženie ceny väčšiny zakupovaných lístkov.

Pri meškaní IC vlakov nemusíte žiadať o odškodnenie na stanici, ale zrealizujete si ho sami po prihlásení do svojho konta.

Zákazník, ktorý za svoj lístok zaplatil kreditom zo svojho konta, v prípade jeho vrátenia nepríde o storno. Pri vrátení lístka do kreditného konta mu storno zapíšeme do jeho konta vo forme bonusového kreditu.

S kreditným kontom získate

- Bonusový kredit 5 percent
- Rýchlejší nákup cez internet
- Výhody pri vrátení lístkov
- Ľahšie odškodnenie pri meškaní IC vlaku
- Využitie pri nákupe lístkov priamo na staniciach

Viac info na webe slovakrail.sk (záložka – Ceny a zľavy SR)

TESLA ROADSTER
UZAVRETÝ KRUH

Automobilka Tesla je fenomén. Aj napriek pomerne skromnej ponuke modelov je nesmierne populárna. Najnovší model Tesla Roadster II sa vracia ku koreňom.

Autor: Ján JUSZTIN, **Foto:** Tesla

ZAUJÍMAVÉ FAKTY O TESLE

- ✓ Elon Musk Teslu nezaložil, bol to Martin Eberhard a Marc Tarpenning, ani jeden z nich pre spoločnosť už nepracuje.
- ✓ Tesla je prvá automobilka, ktorá vznikla v Silicon Valley, svojím charakterom sa tam však hodí lepšie ako do oblasti Detroitu, kde sídli veľká trojka.
- ✓ Počas svojej existencie Tesla viackrát čelila bankrotu, zachraňoval ju aj Daimler, ktorý kúpil 10 percent akcií a okrem 50 miliónov dolárov poskytol aj kompletný projekt elektrického sedanu triedy E.
- ✓ Tesla Model S bol prvý elektrický sedan vo svojej triede.
- ✓ Najdrahšia Tesla, ktorá sa zatiaľ predala, bol upravený Model S za 205 800 dolárov.
- ✓ Modely Tesla sú nonstop napojené na internet, cezeň môžu absolvovať diaľkový servis i softvérový update aj počas státia v garáži.
- ✓ Tesla ako jediná ponúka sieť nabíjacích staníc Supercharger, ktorú môžu majitelia využívať zadarmo.

Predstavenie Tesly Roadster II môžeme považovať aj za manifestáciu víťazstva. Prvým modelom bol totiž práve Roadster, ktorý bol prevratný iba jedným parametrom – dojazdom. Sám o sebe by nestačil, ľudí túžiacich po inováciách by tento pomerne nepraktický model neoslovil, v Tesle však vedeli, že najlepší spôsob, ako vtrhnúť na trh s novým produktom – elektromobilom, je kombinácia dynamiky, dojazdu a, samozrejme, ekológie. Tesla Roadster prišla v čase, keď sa rozmáhala ekologická výroba elektrickej energie, najmä v Kalifornii, kde ľudia po Toyote Prius objavili novú ekologickú ikonu.

NOVÉ PRAVIDLÁ

Spolu s renesanciou elektromobilov prišiel aj jeden nový úkaz – ich dominancia v oblasti akcelerácie. Z 0 na 100 km/h zrýchľujú momentálne najlepšie elektromobily. Nezriedka prekonávajú aj superšporty zvučných mien. Práve preto potreboval nový športiak od Tesly dynamické parametre, ktoré opäť prepíšu hranice možného. Takže z 0 na 100 km/h za 2 sekundy, z 0 na 160 km/h za 4,2 sekundy a klasický šprint na štvrť míle zvládne tento športiak pod deväť sekúnd! To sú mimoriadne pôsobivé dáta, na rozdiel od ostatných elektromobilov však Tesla nelimituje maximálnu rýchlosť, preto by sa na digitálnom tachometri malo objaviť až 400 km/h. To je teritórium, ku ktorému sa žiaden iný elektromobil nepriblížil.

Rovnako pôsobivá je technika pod kapotou. Tesla Roadster II má až tri elektromotory, jeden poháňa prednú nápravu a každé zadné koleso má vlastný elektromotor, takže v zákrutách bude tento otvorený športiak vďaka variabilnému rozdeľovaniu hnacej sily na kolesá mimoriadne rýchly. Ešte väčšmi fascinuje údaj o kapacite batérií – rovných 200 kWh. To znamená, že dojazd na jedno nabitie bude rovných tisíc kilometrov! Ten už nik nespochybní. Napriek tomu, že dáta o kombinovanom výkone elektromotorov sa neobjavili, maximálny krútiaci moment je vraj až 10 000 Nm na kolesách.

PREDAJ VZDUCHU

Práve pri tomto údaji zostane rozum trochu stáť. To je však pri predstavení akéhokoľvek modelu od Tesly bežné. Rovnako treba poznamenať aj to, že model, ktorý vidíte na obrázkoch, je predprodukčný, sériový by sa mal objaviť až v roku 2020. Elon Musk tak opäť predáva vzduch, teda produkt, ktorý ešte v podstate nie je vyrobený. A za svoj neexistujúci produkt nepýta málo. Päťdesiattisíc dolárov musíte zaplatiť vopred, no ak chcete byť medzi prvými, ktorí si kúpia takzvanú Founder Series, teda jeden z prvých tisíc kusov, musíte zaplatiť nie menej ako 250-tisíc dolárov, čo je o 50-tisíc viac, ako má stáť celý Roadster. Naoko veľa, na druhej strane, pri pohľade na dynamické parametre, je to bagateľ. A to dokáže nadchnúť každého fanúšika. Hoci koncepcia 2 + 2 sa v žiadnom prípade nedá označiť ako roadster. Ten má byť určený výlučne dvom, teda tak ako prvý model. Ale to fanúšikom Tesly neprekáža.

Nachádza sa tu aj najvyššia budova zemegule. Volá sa Burdž Chalífa a meria aj s anténou 829 metrov.

Dubajská ROZPRÁVKA

Viete, kam Slováci v zime najradšej chodia za teplom? Do exotického Dubaja. Stačí necelých šesť hodín letu a ste v novodobom Disneylande, ktorý občas pripomína sci-fi.

Autorka: Natália ROZBORILOVÁ, **Foto:** Archív autorky, shutterstock

Aspoň raz za život ho musí vidieť každý vášnivý cestovateľ. Aj keď ste o ňom stokrát počuli alebo o čítali, až keď toto miesto zažijete na vlastnej koži, pochopíte, čo znamená prepych, luxus, megalomanstvo a áno, aj gýč. Dubaj je totiž emirát, v ktorom sa budete cítiť ako v inej galaxii. Lebo sledovať stáda tiav, ktoré sa prechádzajú po piesku priamo pod oknami ultramoderných mrakodrapov, vidieť na trhu vo výklade zlatníctva najväčší zlatý náramok sveta, ktorý má veľkosť pneumatiky či kostru dinosaura v nákupnom centre, to sú atrakcie, ktoré naozaj hraničia so šialenstvom. A to všetko iba preto, aby tu vyrástla tá najluxusnejšia turistická destinácia. Ale viete, čo je na tom najlepšie? Že na ňu vôbec nepotrebujete miliónové kontá. Finančná kríza totiž pred pár rokmi totiž zatriasla aj Dubajom, a tak si tu dnes cudzinci dovolenku užívajú aj za rozumné európske ceny. A keď pri troche šťastia chytíte akciové mimosezónne zľavy, dokonca aj nocľah v luxusnom päťhviezdičkovom hoteli Atlantis, ktorý leží na umelom ostrove Palm Jumeirah, sa tu dá nájsť za 200 eur na noc pre štvorčlennú rodinu. A to je čo povedať, pretože hotel je naozaj „créme de la créme“ tunajšej architektúry. Je symbolom mesta, vnútri pripomína orientálnu rozprávku a jeho pýchou sú podvodné apartmány, ktoré vyzerajú ako ponorené do obrovských akvárií, takže vám v nich spoločnosť môžu robiť húfy rýb, rají či žralokov. Že takéto ubytovanie si nemôžete dovoliť? Nevadí, nie ste sami, tu aj tak dovolenkujú skôr milionári alebo celebrity ako Kim Kardashian či Rihanna, ktorí sú v Atlantise pečení varení. No nádherné akvária vnútri hotela sa dajú obdivovať aj vtedy, keď si tu dáte obed alebo aspoň kávu s koláčikom v niektorej z početných reštaurácií, ktoré ako na bežiacom páse zbierajú michelinovské hviezdy. Alebo radšej vyskúšate zábavu a adrenalín? Práve v Atlantise je totiž parádny akvapark Aquaventure, mimochodom, najväčší na Blízkom východe, kde si nielen zaplávate spolu s rybami, ale nakŕmite tu delfíny, vyskúšate tie najneuveriteľnejšie atrakcie či tobogány, zlaníte sa nad bazénmi alebo budete len tak leňošiť pod slnečníkom s dobrým drinkom v ruke. Pokojne aj vtedy, keď v Európe zúri zima.

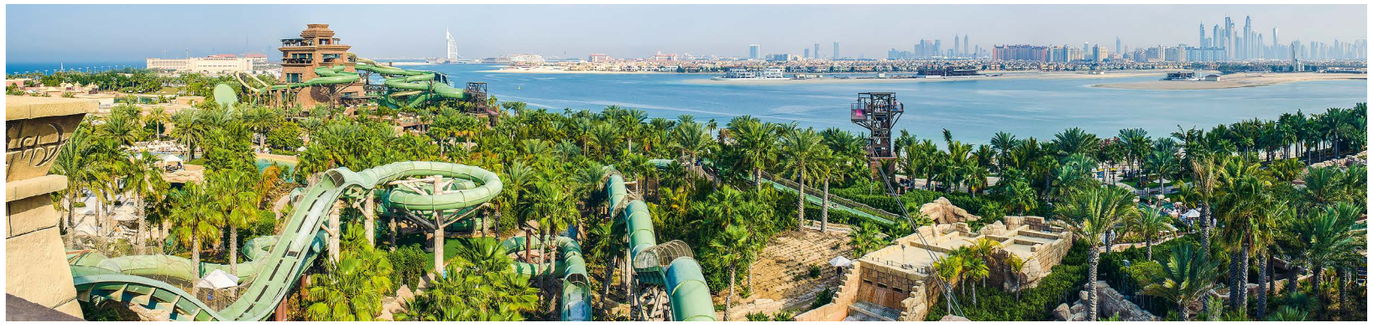

LETO, KTORÉ TRVÁ DVANÁSŤ MESIACOV

Výhodou Dubaja a celých Spojených arabských emirátov je totiž slnečné počasie počas celého roka, preto chladné februárové či marcové dni veľa Slovákov ochotne vymení za príjemných 25 až 28 stupňov. A more? V tom sa dá kúpať dvanásť mesiacov, takže ak bazénová kultúra nie je práve vaša šálka kávy, môžete nachytať bronz aj na niektorej z tunajších pláží. Mnohé sú síce spoplatnené, no ak sa vyberiete na Jumeirah Open Beach, Mercato Beach či Marina Beach, ktorá má v pozadí mrakodrapy, užijete si nielen gýčovo tyrkysové more, ale aj zlatisté pieskové pláže plné obrovských mušlí. Mimochodom, práve z verejnej pláže Jumeirah, ktorá je od centra Dubaja dosť vzdialená, máte nádherný výhľad na kultový symbol mesta, hotel Burdž al-Arab, čiže Veža arabov. Áno, je to presne ten hotel, ktorý vyzerá ako otvorená plachetnica a ktorý sa ako jediný na svete pýši siedmimi hviezdičkami. A ktorý s výškou 321 metrov patrí k najvyšším na svete. Ďalší dôkaz, že domáci majú megalomanstvo v krvi a potrebujú za každú cenu lámať rekordy.

VŠADE SAMÉ NAJ

Aby mali vo vrecku aj titul najvyššej budovy sveta, za štyri roky v centrálnej štvrti Downtown postavili vežu Burdž Chalífa, ktorá aj s anténou meria 829 metrov. Nevyviezť sa na ňu by bol neodpustiteľný hriech, najmä preto, že vďaka skleneným stenám zo 124 poschodia dovidieť nielen na panorámu moderných mrakodrapov, ale aj na nekonečnú púšť a Perzský záliv. Pohľad z vyhliadkovej plošiny, kde vás bleskovou rýchlosťou 10 metrov za sekundu dopraví výťah vyrobený v Čechách, je rovnako božský ako dizajn a interiéry budovy, ktoré navrhoval sám Giorgio Armani. Vstupenky si však radšej kúpte s predstihom, aby ste sa ➤

To nie je historická pamiatka, ale šmykľavka v aquaparku.

Vyskúšajte zábavu a adrenalín. Práve v Atlantise je totiž parádny akvapark Aquaventure, mimochodom, najväčší na Blízkom východe, kde si nielen zaplávate spolu s rybami, ale nakŕmite tu delfíny, vyskúšate tie najneuveriteľnejšie atrakcie či tobogány, zlaníte sa nad bazénmi alebo budete len tak leňošiť pod slnečníkom s dobrým drinkom v ruke.

Jediný sedemhviezdičkový hotel na svete Burdž al-Arab je vysoký 321 metrov.

sem vôbec dostali. Návaly turistov sú na veži na dennom poriadku, aj keď za vstupné treba zaplatiť v prepočte šesťdesiat eur. Každý tu chce zažiť najmä západ slnka a potom si to z najvyššieho miesta na svete namieri k ďalšej atrakcii. Vstup na túto vežu totiž vedie cez nákupné centrum Dubai Mall, ktoré je, ako inak, opäť najväčšie na svete. A tiež najnavštevovanejšie, pretože každý rok sem zablúdi vyše sto miliónov ľudí, čo je dvakrát viac ako tých, ktorí sa prídu pozrieť do New Yorku. Lebo aj keď je v tomto nákupnom centre vyše 1200 obchodov, sem sa nechodí len na nákupy, ale aj za zábavou. Čo tak požičať si korčule a dať si do tela na ľade tunajšieho klziska, ktoré nie je len také hocijaké, ale má rozmery olympijských hokejových štadiónov? Alebo si prenajať neoprén a v klietke sa spolu s potápačmi nechať spustiť priamo medzi žralokov tunajšieho akvária? Akvárium vidia aj bežní návštevníci obchodného centra, no komu pohľad na húfy farebných rýb či žralokov nestačí, môže si kúpiť aj vstupenku do platenej časti, kde zblízka môže pozorovať aj pirane, tučniaky, krokodíly. Presne ako kapitán Nemo. A aby mal Dubai Mall na konte aj ďalšie rekordy, práve v jeho blízkosti domáci nechali postaviť slávnu Dubajskú fontánu, ktorá každý deň v pravidelných intervaloch spieva a tancuje. Počas bombastickej svetelnej a tanečnej šou z nej voda strieka až do výšky 150 metrov a na rytmy 35 piesní, a asi nikoho neprekvapí, že fontána je tou najväčšou a najvýnimočnejšou na planéte. Doslova, pretože jej svetlá sú vraj viditeľné až z vesmíru. Kým vychýrené nákupné centrum opustíte, ešte si nezabudnite urobiť fotku pri kostre dinosaura, ktorá nie je žiadnou umelou atrapou. Je skutočná, má 155 miliónov rokov, objavili ju kdesi v americkom Wyomingu a do Perzského zálivu ju bohatí šejkovia nechali dopraviť len preto, aby ohurovala návštevníkov.

KÚSOK ORIENTU

Ale Dubaj nie je len o gýčoch a megalomanských atrakciách. Stačí sa naloďiť na drevenú loďku abra, preplaviť sa tunajším umelým kanálom Creek a za štvrťhodinu ste v úplne inom svete. Vo svete, kde hrá orientálna hudba, kde vo vzduchu cítiť ťažké parfumy, aj vôňu čaju a korenín. Stará štvrť Deira je totiž nielen plná romantických uličiek, ale aj miesto, kde sa konajú trhy a bazáre, ktoré domáci volajú souk. Trh s koreninami, trh s oblečením, s parfumami či Gold Souk špecializovaný na zlato, na ktorý chodia nakupovať klenotníci z celého sveta. A hoci tunajšie obchodíky či butiky na prvý pohľad nevyzerajú práve dôveryhodne a skôr pripomínajú turecké tržnice, sú naozaj prísne kontrolované a zákazník vraj má istotu, že tu kúpi naozaj kvalitné šperky, a nie žiadne napodobeniny. Ak nejakému kúsku neodoláte, nezabudnite vyjednávať cenu, bez toho by sa predavačom obchod ani nerátal. A kto chce vyskúšať typickú arabskú kuchyňu za rozumnú cenu, v Deire je na správnej adrese, pretože tu si za pár eur môžete dopriať skutočné hody. A nielen povestný kuskus, falafel či arabský chlieb s humusom, ale trebárs aj hamburger s ťavím mäsom.

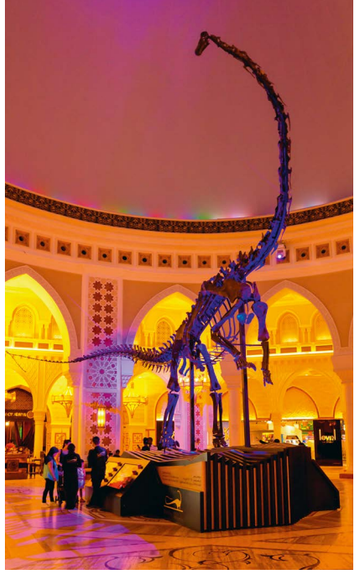

MODERNÝ A KOZMOPOLITNÝ

V Dubaji je však ešte jedno miesto, kde pravá arabská atmosféra preniká až pod kožu. V mešite Jumeirah Mosque, ktorá je jednou z mála, kam môžu vstúpiť aj nemoslimovia. Veľkolepá budova zo slonovinového vápenca vyzerá nádherne zvonku aj zvnútra a keď odtiaľ budete odchádzať, asi vás bude vás bolieť krk. Tunajšie steny a plafóny sú totiž zdobené farebnými mozaikami, ktoré pripomínajú rozprávku Tisíc a jedna noc. No ak si chcete oddýchnuť od davov ľudí, na ktorých tu budete narážať na každom kroku, nie je nič lepšie ako vyraziť do niektorého z verejných parkov. Tie síce nie sú hlavným ťahákom mesta, ale ak platí, že ak je Dubaj tým najväčším a najdrahším mestom, to isté sa dá povedať aj o nich. Sú nielen plné zelených paliem a nádherných kvetov od výmyslu sveta, ale aj najčistejšie a najzelenšie, aké si len viete predstaviť. Ak zaplatíte vstupné päť dirhamov, čo je asi jedno euro, stretnete tu rodiny všetkých národností aj farieb pleti - pakistanské, indické, ázijské. Hrajú sa s deťmi, telefóny aj kabelky majú voľne pohodené v tráve a kým otcovia s deťmi hrajú futbal, mamičky sedia na lavičke, klebetia s ostatnými alebo stoja v rade na cukrovú vatu. Kto si v parku chce v tráve spraviť piknik, žiadny problém, tu to tak robia všetci. Mimochodom, v Dubaji určite nikto neukameňuje ženu, ktorá sa s mužom na ulici drží za ruku alebo na pláž vyrazí v krátkej sukni. Domáci sú na to zvyknutí, veď ich tu žije len pätnásť percent, a zvyšok tvoria cudzinci. Európania, Američania, aj emigranti z Indie či Pakistanu. Tí, ktorí tu dlhodobo pracujú a aj tí, ktorí sem prišli len na dovolenku. Lebo hoci sa o tomto meste hovorí, že si potrpí na tradície, v skutočnosti je veľmi kozmopolitné, liberálne aj moderné. V metre síce existujú vagóny určené špeciálne pre nežné pohlavie, niektoré dni v týždni sú aj pláže vyhradené len pre ženy s deťmi, môžete tu dostať pokutu za to, že vypľujete žuvačku na zem a alkohol v bežnom obchode nekúpite, no inak v meste všetko dokonale funguje. Špina na uliciach? Ani náhodou. Kriminalita? Tá je tu minimálna a ak si v parku zabudnete kabelku, takmer iste ju tam nájdete aj o hodinu. Bodaj by nie, keď sa tu zločiny tvrdo trestajú a trebárs za krádež môžu zlodejovi odseknúť aj ruku. Lebo taký je tento emirát. Nielen luxusný a veľkolepý, ale tiež plný paradoxov a výstrelkov. Veď v ktorej inej krajine vám naservírujú kapučíno posypané skutočným 24-karátovým zlatom? Kde inde na svete nájdete bankomaty, ktoré nevydávajú peniaze, ale skutočné zlato a kde inde tesne vedľa odstaveného Porsche a vyleštěného Lamborghini uvidíte „zaparkované“ aj prežúvajúce stádo tiav? Ten pocit, že sa musíte uštipnúť, či sa vám to náhodou nesníva, jednoducho patrí k Dubaju. K mestu, ktoré je plné vysokých mrakodrapov aj železných žeriavov, no práve preto pripomína rozprávku, Disneyland a sci- fi v jednom.

Stačí sa naloďiť na drevenú loďku abra, preplaviť sa tunajším umelým kanálom Creek a za štvrťhodinu ste v úplne inom svete. Vo svete, kde hrá orientálna hudba, kde vo vzduchu cítiť ťažké parfumy, aj vôňu čaju a korenín. Stará štvrť Deira je nielen plná romantických uličiek, ale aj miesto, kde sa konajú trhy a bazáre, ktoré domáci volajú souk. Trh s koreninami, trh s oblečením, s parfumami či Gold Souk špecializovaný na zlato, na ktorý chodia nakupovať klenotníci z celého sveta.

Zlata je v Dubaji naozaj dostatok...

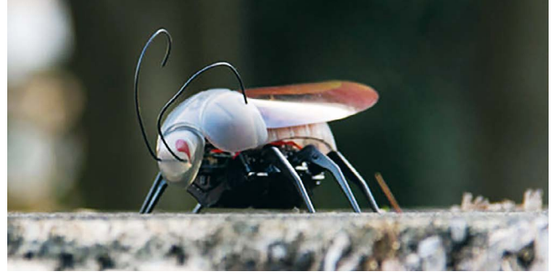

Majte všetko na telefóne

„Telefón, ten nie je na hranie, ale len na telefonovanie," spievala kedysi v slávnom duete Bambuľka s Dedom Jozefom. O ďalekej budúcnosti nemali ani potuchy. Ktovie, čo by spievali dnes, keď telefóny už dokážu takmer všetko. Napríklad ovládať týchto päť kurióznych prístrojov, o ktorých ste zaručene netušili, že ich môžete ovládať cez mobil.

Autor: dh, **Foto:** www.ihelicopters.net, Petnet.io, August.com, Incipio.com, Kohler.com

VÁŠ OSOBNÝ CHROBÁK

Ak máte zbytočných 20-40 eur a zostal vo vás aspoň kúsok detskej mentality, môžete si k svojmu telefónu zaobstarať lezúci hmyz. Samozrejme, robotický. Pomocou mobilnej aplikácie môžete na vzdialenosť niekoľkých metrov ovládať vierohodne vyzerajúceho chrobáka. Niežeby tento robotický hmyz dokázal plniť nejaké úlohy v domácnosti, ale na vystrašenie kolegov či rodičov postačí. Keď už sa do podobného dobrodružstva pustíte, dajte si pozor na to, aby vášho robotického hrdobca niekto nezastúpil.

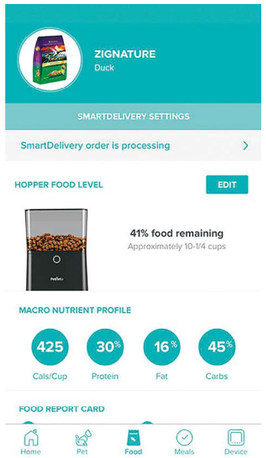

NAKŔMTE DUNČA NA DIAĽKU

Detektív Babočka alias Vlasta Burian mal natoľko inteligentného psa, že mu na týždňovú dovolenku nachystal sedem misiek - každú na jeden deň. My ostatní však pri každom dlhšom výjazde riešime, ako sa postarať o našich najmilších. Prístroje dnes existujú na všetko, a tak existuje aj Pinofeed, automatický dávkovač psieho žrádla. Samozrejme, čo by to bol za prístroj bez mobilnej aplikácie. Cez ňu dokážete do misky zo zásobníka poslať novú stravu, naplánovať stravovací režim a čokoľvek iné, čo súvisí s kŕmením psa, na ktorého ste hodili bremeno stráženia vášho bytu. Kŕmidlo sa predáva za 119 dolárov.

KDE MÁM KĽÚČE?

Kto z nás sa ešte nevybuchol z bytu, nech sa prihlási u… Mobilným telefónom sa dnes dajú ovládať aj zámky. August Smart Lock môžete namontovať na svoj jestvujúci zámok na dverách. Chytrý zámok potom spárujete s telefónom a kľúč tak máte priamo v ňom. August Smart Lock sa dá zautomatizovať, takže keď sa k nemu priblížite, odomkne sa a keď sa od neho vzdialite, zamkne sa. Pravda, ak máte mobil pri sebe. Navyše k nemu môžete rozdávať aj kľúče. Ak chcete napríklad svojej priateľke poskytnúť vstup do bytu, stačí jej na telefón poslať kľúč. A ak sa vám pokazí vzťah, nie je problém dotyčnú dámu z bytu podobným spôsobom vyhostiť.

POSVIEŤTE SI

Po chrobákovi, kŕmidle a zámku už asi neprekvapí, že cez telefón môžete ovládať aj osvetlenie celého vášho bytu. Stačí si nakúpiť žiarovkové objímky, napríklad Incipio CommandKit a naskrutkovať ich do jestvujúcich objímok vo vašich lampách. Do nových objímok potom dáte žiarovky a cez telefón môžete každú objímku ovládať zvlášť. Na telefóne si tak nakonfigurujete napríklad to, ktoré svetlo je v spálni, ktoré v kuchyni a ktoré v obývačke. Všetky ich potom ovládate priamo z telefónu. Okrem zapínania a zhasínania ich, samozrejme, môžete aj stmievať.

ZASPIEVAJTE SI V SPRCHE

Podivných prístrojov, ktoré sa dajú ovládať cez telefón, je obrovské množstvo a dokázali by sme z nich zostaviť celú knihu. Prvý výber tohto roka tak čiste náhodne uzavrieme sprchovou hlavicou, ktorá sa dá spojiť cez bluetooth s telefónom. Na hlavicu sa totiž pomocou magnetu dá pripnúť reproduktor, ktorý vám prehrá hudbu z telefónu alebo tabletu. Aj počas sprchovania si tak môžete precvičiť speváckе schopnosti. Samozrejme, reproduktor sa v prípade potreby dá namontovať aj na iné miesto.

JOJ

Tešíte sa na ďalšie prázdniny?

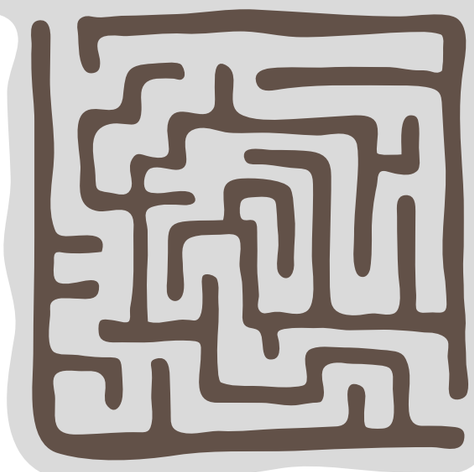

Ahoj deti. Polročné vysvedčenie už máte asi doma a možno aj ten deň voľna za sebou, ale ani sa nenazdáte a čaká vás o chvíľu ešte týždeň prázdnin. Tie sa síce volajú jarné, ale väčšinou sa konajú v zimnom období, takže sa počas nich dá sánkovať, lyžovať, snoubordovať alebo jazdiť na bežkách či korčuľovať a ak je vhodný sneh, tak, samozrejme, aj guľovať. Keď práve teraz sedíte vo vlaku alebo ste doma a nudíte sa,tak skúste vyriešiť kvarteto úloh, ktoré sme si pre vás aj v tomto čísle pripravili…

Pripravili: Kristína SLEZÁKOVÁ, Ľudmila MOLEKOVÁ

UKÁŽ VEVERIČKE CESTU DO SKLADU

Zima môže byť ešte dlhá, a tak sa veverička rozhodla, že si nazbiera nejakú potravu do zásoby, aby nedopadla ako jej kolegyňa z animovanej rozprávky Doba ľadová, ktorá našla len jeden oriešok a aj o ten vždy prišla. Ktorá cestička vedie do skladu?

NÁJDI DESAŤ ROZDIELOV

Kamarátky Simonka a Laurinka zo Svitu sa rozhodli ísť cez polročné prázdniny korčuľovať na zamrznuté jazierko pod Tatrami. Aj keď na oboch obrázkoch vyzerajú dievčatá, aj ich okolie veľmi podobne, tak úplne rovnaké tie dve postavy ani kresby nie sú. Vašou úlohou je ponachádzať všetky odlišnosti.

DOKRESLI A VYFARBI OBRÁZOK

Tak deti dúfame, že už poznáte celú abecedu od A po Z, pretože vašou úlohou bude pospájať všetky písmená na ľavej strane a číslice od 1 do 21 na pravej strane tohto obrázku, aby ste dokončili postavičku tohto veselého snoubordistu, ktorý si to rinie dole kopcom zasneženou krajinou.

OBJAV MESTÁ UKRYTÉ VO VETE

V tomto stĺpčeku sa nachádza dvanásť viet, ktoré pri prvom prečítaní znejú celkom logicky a pritom obyčajne, ale zároveň je v každej z nich jedna hádanka. Tvojou úlohou je nájsť názvy slovenských miest, ktoré sú vo vetách ukryté.

1. Psíček s mačičkou žili na okraji lesa.
2. Prílev očakávali netrpezlivo všetci.
3. Naša ľavá stena sa zrútila celá.
4. Na vysokom stožiari sedí bocian.
5. Mladé vrabce veselo pod háj skackali.
6. Manžel straky, strakoš i celý krdel strák sedeli na streche.
7. Už je v predaji nová kyslá kapusta.
8. Kuchárka Mila varí dobre.
9. Všetko chutí dobre z novej úrody.
10. Písal Štúr o volaní po slobode?
11. Triezvo len múdry človek uvažuje.
12. Priamy jav a príčina je blesk a hrom.

Riešenie:
1. Žilina, 2. Levoča, 3. Šaľa, 4. Žiar, 5. Podhajska, 6. Košice, 7. Novaky, 8. Ilava, 9. Brezno, 10. Štúrovo, 11. Zvolen, 12. Myjava.

1	2	3	4	5
	A		K		D		Ň	
H		O		K		E		J

1. Krátka hudobná vložka
2. Rýchlostný stupeň
3. Vlastník otrokov
4. Predplatiteľ
5. Účastník odboja

1	2	3	4	5
	M		L		A		I	
H		O		K		E		J

1. Škodlivá odpadová látka v ovzduší
2. Druh lepiacej pásky
3. Plod buka
4. Ženské meno
5. Nájomník

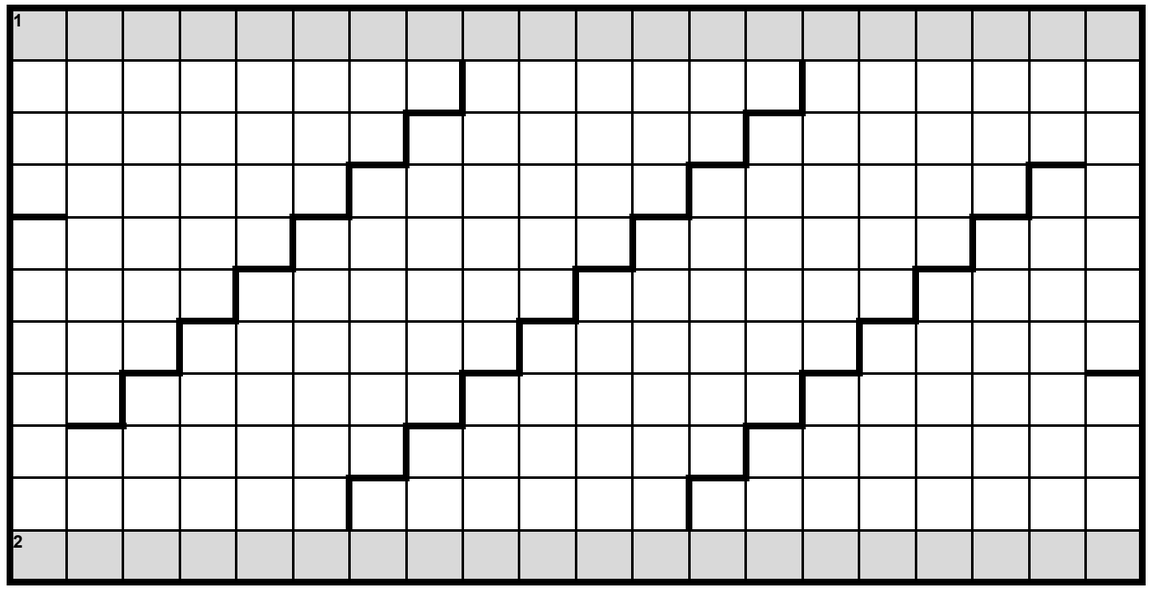

8. emotívna, hnevlivá, nezamáva, ometlina.

7. alibaba, komínik, mezolit, nitovač, ordinár, podarok, revnivo, rozrába, stávkar, ťapotať, upilo si, yzopová.

6. akomak, anetol, animal, apatia, davová, dopilo, hapali, hotovo, latová, nasilu, nitová, novota, ohrala, otoč sa, otrčiť, plátať, slávik, sláviť, slavka, spútať, staval, ťapatá, tisová, ukúvať, vinila, vtáčia, zamier, ženíme.

5. emila, hlása, ledva, liman, linaj, pilia, plače, želať.

4. akad, liba, noro, oviť, sláv, šili, štok, tvrď, vozí, žreb.

3. ana, dnt, ehe, ios, keb, ona, sto, teo.

2. aa, ba, er, hb, no, vl.

POSTUP

1. Pošlite bezplatnú **SMS** v požadovanom tvare na **číslo 2255.**
2. Do 2 minút dostanete **cestovný lístok** na vlak vo forme spoplatnenej **SMS správy.**
3. Nastúpiť do vlaku môžete iba **s platným SMS lístkom.**
4. Pred koncom platnosti SMS lístka dostanete bezplatnú SMS o **možnosti predĺženia.**

TYP SMS LÍSTKA	CENA (€)	POŠLITE SMS NA 2255 V TVARE
60-minútový	2,50	A alebo prázdnu SMS
20-minútový	1,30	B
180-minútový na bezplatnú prepravu	0,30	Z
Jednorazový na bicykel alebo batožinu	1,50	X
Návod	-	INFO alebo HELP

SMS lístok platí iba pre osobné vlaky ZSSK (kategórie Os). Neplatí na tratiach Tatranských elektrických železníc a Ozubnicovej železnice. Služba je dostupná u všetkých slovenských mobilných operátorov.

Stiahnite si aplikáciu ZSSK SMS lístok na Google Play alebo App Store.

GET IT ON Google Play

Download on the App Store

- Z jedného mobilného telefónu je možné zakúpiť aj viac SMS lístkov.
- Preposlaný SMS lístok nie je platný.
- V čase platnosti SMS lístka môžete vykonať neobmedzený počet ciest.
- Reklamácie vybavuje ZSSK. Viac na www.slovakrail.sk.

NEČAKAJTE V RADE!
LÍSTOK NA VLAK CEZ SMS

www.zssk.sk | ✆ 18 188

ŽELEZNIČNÁ SPOLOČNOSŤ SLOVENSKO
NÁRODNÝ DOPRAVCA